

EUROPEAN ANTI POVERTY NETWORK

European Anti-Poverty Network

Polski Komitet Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu

Polska Edycja Nr 1 - Informator EAPN nr 17 Wrzesień 2007

Sekretarz Polskiego Komitetu EAPN : Kamila Płowiec - (022) 826 52 46 - kamila.p@wrzos.org.pl

---

SPIS TREŚCI

1. OTWARTA METODA KOORDYNACJI (OMC) DLA OCHRONY SOCJALNEJ ORAZ INKLUZJI SPOŁECZNEJ (SPSI).....	2
2. STRATEGIA LIZBOŃSKA.....	6
3. ZATRUDNIENIE.....	10
4. STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU UNII EUROPEJSKIEJ.....	14
5. FUNDUSZE STRUKTURALNE.....	15
6. INNE OBSZARY POLITYKI.....	19
6.1. USŁUGI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ / USŁUGI SPOŁECZNE (SSGI).....	19
6.2. MINIMALNE DOCHODY / AKTYWNA INKLUZJA.....	24
6.3. WSPÓLNOTOWY PLAN DZIAŁANIA NA RZECZ POSTĘPU PRZECIW WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU.....	28
6.4. KONSTITUCJA UE/ PLAN D.....	30
6.5. PRZEJRZYSTOŚĆ I DEMOKRACJA BEZPOŚREDNIA W ORGANIZACJACH POZARZĄDOWYCH.....	33

1. OTWARTA METODA KOORDYNACJI (OMC) DLA OCHRONY SOCJALNEJ ORAZ INKLUZJI SPOŁECZNEJ (SPSI)

Podstawowe informacje

Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w 2000 roku państwa członkowskie oraz Komisja Europejska zgodziły się przedsięwziąć „*zdecydowane kroki w celu zlikwidowania ubóstwa do 2010 roku*” i ustaliły dziesięcioletni strategiczny cel Unii – zrównoważony wzrost gospodarczy, więcej lepszych miejsc pracy i większa spójność społeczna. Jeśli UE chce wypełnić to zobowiązanie, to zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego stanowi kluczowy element.

Od tego czasu państwa członkowskie uzgadniają swoją politykę walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym na podstawie procedury wymiany strategii oraz wzajemnego uczenia się, nazywanej „otwartą metodą koordynacji” (OMC), której używano już w dziedzinie zatrudnienia. Od 2001 do 2005 roku metoda koncentrowała się jedynie na inkluzji społecznej i była rozwijana wokół zbioru czterech celów walki z ubóstwem (dostęp do środków, prawo, dobra, usługi i zatrudnienie, przeciwdziałanie ubóstwu, rozpoznanie problemu ubóstwa i mobilizowania wszystkich podmiotów, w tym organizacji pozarządowych). Od 2006 roku metoda została usprawniona i zaczęła być stosowana w trzech obszarach polityki, nazywa się teraz „otwartą metodą koordynacji dla ochrony socjalnej oraz inkluzji społecznej”:

1. Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym
2. Wystarczające i zrównoważone emerytury
3. Opieka zdrowotna i długoterminowa – dostępna, zrównoważona, wysokiej jakości

Otwarta metoda koordynacji zawiera:

- Uzgodnienie na szczeblu unijnym [wspólnych celów](#) (zostały one na nowo opracowane w 2006 roku, pod kątem dokonanych usprawnień).
- Opracowanie [wspólnych wskaźników](#), mierzących postęp w dochodzenie do tych celów i zapewniających możliwość porównywania.
- Opracowanie [krajowych raportów dotyczących strategii ochrony socjalnej oraz inkluzji społecznej](#), które przygotują te cele do realizacji w polityce na szczeblu krajowym. Krajowe Plany Działania na rzecz inkluzji społecznej (NAP/incl) pozostają samodzielnymi planami i tworzą jedną z sekcji takiego raportu.
- Ustalenie [Wspólnotowego Programu Działania](#), promującego współpracę w zakresie polityki, wymianę dobrych praktyk i mobilizację na szczeblu europejskim. Ten program zostanie zastąpiony w 2007 roku Programem PROGRESS (patrz osobny rozdział).
- Europejskie [raporty](#) (Wspólne Raporty Rady i Komisji) dokumentujące wyniki procesu i zwracające uwagę na główne wyzwania w przyszłości.

W każdym roku pomiędzy Krajowymi Planami Działania (tzw. „lekkie lata” [ang. „light years”]), Komisja będzie dążyła do rozpoznania kluczowych priorytetów tematycznych, na których będzie koncentrować swoją uwagę w dziedzinie inkluzji społecznej. Tematem na rok 2007 jest ubóstwo wśród dzieci.

Ramy czasowe

Państwa członkowskie opracowały na jesieni 2006 roku dwuletnie raporty (za okres 2006-2008) i opracują w 2008 roku raporty trzyletnie, zgodnie z terminarzem Krajowych Programów Reform (patrz [rozdział o Strategii Lizbońskiej](#)).

Odpowiedzialni za metodę OMC dla ochrony socjalnej oraz inkluzji społecznej

Szczebel krajowy: krajowy ministrowie, [członek unijnego Komitetu Ochrony Socjalnej](#), [niezależni krajowi eksperci](#) zajmujący się sprawami inkluzji społecznej

Szczebel europejski: Komisja: [Dyrektoriat Generalny ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Równych Szans](#), jednostka E2.

Podstawowe środki i dokumenty

Dokumenty Komisji (w tym cele, wskaźniki, raporty, **wytyczne**, listy kontaktowe)

http://europa.eu.int/comm/employment_social/social_inclusion/index_en.htm

Dostępne na stronie internetowej EAPN: Szkic Wspólnego Raportu na temat Inkluzji (2007)

Główne stanowiska i działania EAPN

EAPN odegrała kluczową rolę w doprowadzeniu do opracowania metody OMC dla ochrony socjalnej i inkluzji społecznej w Lizbonie w 2000 roku. Przekonywała do prawdziwie europejskiej strategii walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, której głównym celem byłaby naprawdę skuteczne zajęcie się problemem ubóstwa w całej UE poprzez promowanie lepszego uczenia, partnerstwa i włączania inkluzji społecznej do głównego nurtu polityki.

Od początku stosowania metody OMC EAPN była aktywna zarówno na krajowym, jak i europejskim szczeblu. W UE aktywność ta polegała na pracy podczas kolejnych etapów tworzenia początkowej strategii inkluzji społecznej i późniejszego przesunięcia w stronę podejścia „włączania do głównego nurtu” metody OMC dla ochrony socjalnej oraz inkluzji społecznej. Wpływanie na treść ogólnych celów walki z ubóstwem, na ramy Krajowych Planów Działania dotyczących inkluzji społecznej, na wzajemne relacje pomiędzy metodą OMC a Strategią Lizbońską dla wzrostu i zatrudnienia, opracowywanie europejskich raportów dotyczących Krajowych Planów Działania oraz ocena metody OMC – to tylko niektóre z kluczowych działań podejmowanych przez EAPN w celu usprawnienia tego procesu w sposób, który pozwoli bardziej efektywnie osiągnąć ostateczny cel zlikwidowania ubóstwa.

EAPN koordynowała również prace na szczeblu krajowym, poprzez swoje krajowe sieci, które opracowywały strategie, jak również usiłowały wpływać na Krajowe Plany Działania dotyczące inkluzji społecznej. EAPN dostarczała informacji, dawała możliwości wymiany doświadczeń i zbierała spostrzeżenia na szczeblu krajowym, aby możliwe było efektywniejsze zajęcie się zagadnieniem na szczeblu europejskim.

Dotychczasowe doświadczenie pokazuje, że metoda OMC stała się pożytecznym narzędziem dla państw członkowskich i pozwoliła im na wymianę doświadczeń i dostosowanie swojej polityki do wspólnie ustalonych unijnych celów. Co więcej, dzięki tej metodzie zagadnienia ubóstwa i wykluczenia zyskały znaczące miejsce na agendzie UE.

W tym procesie EAPN kładzie przede wszystkim nacisk na następujące potrzeby:

- **Stworzenie inkluzywnych społeczeństw**, w których przestrzega się powszechnych praw socjalnych, występuje sprawiedliwy podział dóbr, zwalcza się mity na temat ubóstwa i **nie rezygnuje z ambicji likwidacji ubóstwa**.
- **Opracowywanie Planów, a nie projektów**, powiązanych z procesami gospodarczymi, ale im nie podlegających. Opracowywanie stabilnych krajowych narzędzi służących do planowania, które dadzą możliwość oceny działań podejmowanych w ramach walki z ubóstwem i wykluczeniem.
- **Zagwarantowanie uczestnictwa** poprzez opracowanie narzędzi i programów zawierających wskaźniki, zapewnienie udziału „doświadczonych ekspertów” – czyli ludzi, którzy sami doświadczali ubóstwa, jak również organizacji pozarządowych zajmujących się walką z ubóstwem, podnoszenie poziomu świadomości wśród społeczeństwa, zwiększanie udziału regionalnego i lokalnego oraz zapewnienie rzeczywistych środków finansowych.

Główne dokumenty EAPN

Wszystkie dokumenty, raporty i stanowiska na temat metody OMC są dostępne na stronie EAPN: www.eapn.org, w dziale publikacje.

Zestaw narzędzi wspomagających uczestnictwo w Krajowych Planach Działania:

http://eapn.horus.be/module/module_page/images/pdf/pdf_publication/EAPN

[Publications/Briefings/Toolkit01.05.06.doc](#)

[Raport EAPN na temat Krajowych Raportów Strategicznych dotyczących Ochrony Socjalnej oraz Inkluzji Społecznej 2006](#)

Najnowsze wiadomości

- Jako że rok 2007 jest „lekkim rokiem” dla metody OMC SPSI, opublikowana zostanie tylko aktualizacja Krajowych Raportów. Komitet Ochrony Socjalnej (SPC) opublikuje dwa przeglądy: szczegółową analizę Krajowych Programów Działania na rzecz Inkluzji Społecznej w kwietniu oraz analizę Ubóstwa wśród Dzieci 4 października. Ten ostatni dokument będzie oparty na dokonaniach Grupy Roboczej ds. Ubóstwa wśród Dzieci i Dobrobytu, założonej w Podgrupie ds. Wskaźników, i oceni narzędzia służące do badania ubóstwa wśród dzieci i wykluczenia społecznego (szkic raportu pojawi się pod koniec czerwca, a ostateczna wersja dostępna będzie pod koniec września). Co więcej, poda konkretne rekomendacje dla wspólnej ramy badawczej tego zjawiska, zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym. Członkowie Sieci Niezależnych Ekspertów skoncentrują się na dokumencie „Radzenie sobie z ubóstwem wśród dzieci i promowania inkluzji społecznej dzieci”, który będzie dostępny we wrześniu.
- Komisja konsultowała się z członkami SPC w sprawie kwestionariusza badającego politykę państw członkowskich oraz w sprawie narzędzi służących promocji kwestii Ubóstwa wśród Dzieci i Dobrobytu. Wyniki tych konsultacji będą stanowić podstawę lipcowej aktualizacji Krajowych Planów Działania na rzecz Inkluzji Społecznej. Dyskutowano o poprawionej wersji na spotkaniu SPC 19 kwietnia. Państwa członkowskie mają czas na odpowiedź do końca lipca.
- Powyższe połączone raporty staną się podstawą rekomendacji w kwestii Ubóstwa wśród Dzieci w Raporcie Zbiorczym.
- 23 maja odbyło się seminarium na temat osób samotnie wychowujących dzieci, na którym zaprezentowano wyniki badania [ubóstwa i wykluczenia społecznego wśród osób samotnie wychowujących dzieci](#). Pierwsze spotkanie Europejskiego Forum Praw Dziecka odbyło się w czerwcu, **zaraz po publikacji Komunikatu Komisji**. Pod koniec roku ogłoszone zostanie zaproszenie do składania ofert badawczych, dotyczących przeciwdziałania ubóstwu wśród dzieci i opracowywania narzędzi służących do likwidowania międzypokoleniowej transmisji ubóstwa. Raporty powinny zostać złożone na koniec 2008 roku. Inne kluczowe obszary to m.in. minimalny dochód/aktywna inkluzja (patrz właściwy rozdział), dyskusja na temat przeglądu agendy socjalnej w połowie kadencji/ocena sytuacji socjalnej, Strategia Lizbońska – wpływ wzrostu gospodarczego i zatrudnienia na inkluzję społeczną oraz ochronę socjalną i odwrotnie („feeding in” oraz „feeding out”), zintegrowane wytyczne i całość relacji metody OMC SPSI do Strategii Lizbońskiej.
- **Grupa Adhoc Komitetu Ochrony Socjalnej przygotowała wstępny raport na temat wzmocnienia wymiaru społecznego Strategii Lizbońskiej, który zawiera zagadnienia „feeding in” i „feeding out”. Będzie on dyskutowany na spotkaniu SPC 11 września.**
- Przegląd partnerski (peer review): Komisja zaplanowała 8 przeglądów partnerskich. Ostateczny [program](#) jest dostępny na stronie Europy. **Patrz również [Przewodnik operacyjny 2007](#).**
- **następne przeglądy partnerskie:**
  1. Wolność wyboru i godność osób starszych. Szwecja, Sztokholm, 13-14 wrzesień. (CZ, ES,IE,IT,NL,AT,PT)
  2. Krajowy Plan Działania przeciwko mieszkaniom o niskim standardzie, Francja, Paryż, 27-28 wrzesień. (BE,DK,LV,LU,MT,AT,RO)
  3. Wieloregionowy Program Operacyjny do Zwalczania Dyskryminacji, Hiszpania, Madryt 25-26 październik. (BG,DE,EL,CY,MT,SI,FI,UK), bierze udział również hiszpańska EAPN.
  4. Forum dotyczące Krajowych Planów Działania na rzecz Inkluzji Społecznej, Irlandia, 15-16 listopad. (BE,DK,ES,FR,HU,SK,UK)
  5. Aktywne strategie dotyczące starzenia się, wzmocniające inkluzję społeczą, Finlandia, 22-23 listopad. (DE, EE,HU,NL,RO,SI,NO)
  6. Społeczne aspekty handlu ludźmi, Dania, 3-4 grudzień. (EL,LV,PL,SK,SI,NO), możliwości otrzymania kopii z EAPN.
- SPC uwzględnił propozycję Komisji, która wносиła o nienakładanie obowiązku aktualizowania raportów na temat Krajowych Planów Działania na rzecz Inkluzji Społecznej (lub Strategicznych Raportów na temat Ochrony Socjalnej oraz Inkluzji Społecznej). Państwa członkowskie, w których zaszły istotne zmiany w tej materii, mogą do września złożyć nowy raport. W innym wypadku sugeruje się państwom członkowskim, aby skoncentrowały swój raport na Ubóstwie wśród Dzieci,

korzystając z kwestionariusza SPC. **To stanowić będzie wkład Inkluzji społecznej do Zbiorczego Raportu. Ostateczny termin składania raportów upływa 15 września. Komisja nie spodziewa się wielu aktualizacji, jako że nie wystąpiła o nie.**

- Nie wydano żadnych nowych wytycznych ani żadnych wymogów dla zainteresowanych podmiotów.
- **Komisja rozpocznie dyskusję nad kształtem nowego cyklu OMC SPSI na lata 2008-11. Opracowanie projektu wytycznych planowane jest przed końcem roku.**
- Komisja opublikowała kwestionariusz dla zainteresowanych podmiotów, dzięki któremu można było przekazać propozycje i komentarze dotyczące Roku Walki z Ubóstwem 2010. Termin na odpowiedzi minął 25 maja. **Propozycja Komisji zostanie zaprezentowana podczas obrad Okrągłego Stołu na temat Ubóstwa.**
- Następne obrady Okrągłego Stołu na temat Ubóstwa odbędą się 17 października na Azorach. **Ostateczny program jest właśnie rozpowszechniany.**
- Powołana przez Komisję Grupa Robocza ds. Wskaźników opracowuje rekomendacje dotyczące postrzegania ubóstwa oraz nowe nie-monetarne wskaźniki ubóstwa materialnego, oparte o wyniki badania sondażowego przeprowadzonego przez Eurobarometr. Celem prac jest przetestowanie nowych nie-monetarnych wskaźników w specyficznym module kwestionariusza EU-SILC, który ma zostać przyjęty do końca roku. **Eurostat właśnie opublikował nowy [sondaż Eurobarometru na temat ubóstwa i wykluczenia](#), który zawiera testowane wskaźniki.**

EAPN

- 7 lutego odbyło się spotkanie EAPN z Jednostką Komisji Europejskiej ds. Inkluzji Społecznej, w którym wzięli udział Jerome Vignon, Adam Tyson, Katharina Lindahl i Peter Lelie, którzy podkreślali obawy EAPN o to, że cele likwidacji ubóstwa przestają być priorytetowe. Dyskutowano również możliwe sposoby poprawienia metody OMC SPSI, w odniesieniu do Strategii Lizbońskiej oraz funduszy strukturalnych.
- 23 lutego członkowie oraz sekretariat EAPN spotkali się z Vladimirem Spindla oraz członkiem jego gabinetu i wyrazili nasze obawy. Następne spotkanie z gabinetem planowane jest w połowie kwietnia, w celu przedyskutowania szczegółowych rekomendacji dla metody OMC.
- EAPN opublikowała swoje główne przesłanie dla spotkania EPSCO (Rada ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw Konsumentów) 22 lutego w liście oraz komunikacie prasowym. Lobbowała również u stałych członków, w szczególności jeśli chodzi o sformułowanie w projekcie, które zmieniło minimalny dochód na minimalne środki. Po zakończeniu posiedzenia Rady EPSCO, EAPN zaprezentowała premierom państw członkowskich swoje główne postulaty (przed Szczytem Wiosennym) oraz wystosowała kolejny komunikat prasowy: http://www.eapn.org/code/en/news_detail.asp?pk_id_content=2456
- Grupa Sterująca Grupy Kontrolnej EAPN spotkała się 10 lutego i potwierdziła Program Prac 2007. Wybrano nowego przewodniczącego – Katherine Duffy (UK) oraz dwóch wiceprzewodniczących – Sergio Aires (PT) oraz Werner Binnenstein Bachstein (AU). Nowe działania będą obejmowały angażowanie sieci do prac nad priorytetowymi tematami Krajowych Planów Działania na rzecz Inkluzji Społecznej: ubóstwo wśród dzieci, jak również aktywna inkluzja oraz przygotowanie raportu, który ma zostać zaprezentowany podczas obrad Okrągłego Stołu w październiku oraz opracowanie danych dla przeglądu agendy socjalnej w połowie kadencji i propozycji rewizji Zintegrowanych Wytycznych oraz „feeding in” i „feeding out” w metodzie OMC. Ocena zostanie dokonana w systemie przeglądu partnerskiego. Grupa opracuje nowe pomysły, które pozwolą nam lepiej zrozumieć definicje ubóstwa i bogactwa.
- Marcowy biuletyn EAPN dotyczył tematu Ubóstwa w Agendzie UE.
- Grupa Kontrolna EAPN spotkała się 12 i 13 maja. W ramach tego spotkania odbyło się mini-seminarium (poprzedzone wprowadzeniem) na temat Ubóstwa wśród Dzieci, w którym wzięli udział Hugh Frazer z Niezależnej Grupy Ekspertów oraz Jana Hainsworth, Dyrektor Naczelny Eurochild. Wystosowano propozycję działań w trakcie „lekkiego roku” (patrz poniżej) oraz opracowania zestawienia dotyczącego ubóstwa oraz definicji ubóstwa stosowanych przez EAPN.

- EAPN ukończyła pracę nad **zestawem narzędzi** dla „lekkiego roku”, w którym zawarte są główne informacje na temat tegorocznych uwag i pomysłów na akcje lobbujące, związane z raportem EAPN.
- „Członkowie Grupy Kontrolnej (17) odpowiedzieli na przygotowany przez sekretariat kwestionariusz na temat „lekkiego roku” w odniesieniu do Krajowych Programów Działania na rzecz Inkluzji Społecznej oraz metody OMC dla ochrony socjalnej oraz inkluzji społecznej. Raport koncentruje się na obawach związanych z ubóstwem wśród dzieci, aktywną inkluzją, obecnymi pracami Krajowych Planów Działania oraz metody OMC, zyskami i rekomendacjami, które mogłyby wzmocnić ten proces. Raport zostanie zaprezentowany w trakcie obraz Okrągłego Stołu.
- Spotkanie Grupy Sterującej ds. Inkluzji Społecznej odbyło się 16 czerwca w Brukseli, po konferencji na temat aktywnej inkluzji oraz po ostatecznym spotkaniu w sprawie Projektu Standardów Socjalnych. Główne tematy dyskusji dotyczyły przygotowania raportu EAPN, postępów w pracach nad Krajowymi Planami Działania, wskaźników, ostatecznych komentarzy do poprawionego zestawienia dotyczącego ubóstwa, odpowiedzi EAPN w sprawie wzmocnienia społecznego wymiaru Strategii Lizbońskiej oraz przygotowania spotkania Grupy Kontrolnej, dotyczącego Aktywnej Inkluzji.
- Sieci EAPN wykazywały aktywność w kontaktach z przedstawicielami swoich rządów w sprawie „lekkiego roku” oraz aktualizacji raportów. Niektóre sieci dostarczyły w lipcu danych do kwestionariusza SPC dotyczącego ubóstwa wśród dzieci oraz zorganizowały różne imprezy, tak jak np. brytyjska EAPN 28 czerwca w Edynburgu. Niedługo opublikowany zostanie raport w tej sprawie.
- W lipcu kilka sieci EAPN odpowiedziało na prośbę komisji i dostarczyło dokumenty dotyczące konsultacji z ludźmi doświadczającymi ubóstwa, co pomogło w opracowywaniu zagadnienia ubóstwa materialnego przez Podgrupę ds. Wskaźników. Te odpowiedzi zostały wykorzystane do oceny niedawno opublikowanego badania Eurobarometru (patrz rozdział o Komisji) i zostaną wzięte pod uwagę przy opracowywaniu raportu ekspertów, który będzie stanowił wkład w regulacje, nad którymi do końca tego roku pracuje Komisja.

Do dzieła!!!

- Większość członków Grupy Kontrolnej wniosła swój wkład do szkicu raportu EAPN na temat Krajowych Planów Działania na rzecz Inkluzji Społecznej oraz metody OMC SPSI 2007 poprzez odpowiedzenie na kwestionariusz rozdawany członkom Grupy Kontrolnej na początku lata. Szkic raportu jest właśnie przygotowywany, będzie następnie dyskutowany w ramach Grupy Kontrolnej i ukończony przed obradami Okrągłego Stołu na Azorach 17 października. Dostępny jest już Zestaw Narzędzi EAPN, w którym znaleźć można podstawowe informacje. Szkic raportu zostanie rozpowszechniony pod koniec września – członkowie proszeni są o przesłanie komentarzy.
- Następne spotkanie Grupy Kontrolnej odbędzie się 28 i 29 września w Sewilli. Główne punkty do poruszenia w dyskusji to: Raport EAPN na temat metody OMC SPSI, Okrągły Stół i sprawy związane z Aktywną Inkluzją oraz Krajowymi Planami Działania. Następnie odbędzie się seminarium na temat ubóstwa wśród dzieci, organizowane przez hiszpańską EAPN.
- Sieci powinny również zapoznać się z listą przeglądów partnerskich i skontaktować się ze swoimi krajowymi rządami, żeby tam gdzie jest taka potrzeba zostać włączone jako krajowi eksperci.

2. STRATEGIA LIZBOŃSKA

Podstawowe informacje

„Strategia Lizbońska” (znana również jako Agenda Lizbońska) to ogólna nazwa najpilniejszych celów Unii Europejskiej na lata 2000-2010. Została tak nazwana, ponieważ przyjęto ją na szczycie w Lizbonie w 2000 roku, kiedy głowy państw i szefowie rządów państw członkowskich UE uzgodnili następującą wizję: *„Należy sprawić, żeby Unia Europejska stała się najbardziej konkurencyjną i opartą na wiedzy gospodarką na świecie, zdolną do utrzymania większej ilości lepszych miejsc pracy oraz większej spójności społecznej”*. W trakcie Szczytów Wiosennych (w marcu każdego

roku) analizuje się postęp w realizacji tego celu i opracowuje główne priorytety dalszego rozwoju Agendy Lizbońskiej. Szczyt w Göteborgu w 2001 roku dodał do Strategii Lizbońskiej sprawy związane z **ochroną środowiska**.

W związku ze zmianą większości rządów, które uzgadniały Strategię Lizbońską, wyborami do Parlamentu Europejskiego oraz powołaniem nowej Komisji w 2004 roku, rozpoczęta została ocena Strategii. Na tę ocenę duży wpływ miał raport „Grupy Kok”, która została powołana przez Radę w celu przygotowania danych do oceny. Doprowadziło to do przyjęcia poprawionej Strategii Lizbońskiej, uzgodnionej na Szczycie Wiosennym w 2005 roku. Poprawiona Strategia Lizbońska zachowuje swoje pierwotne intencje, ale uznaje również, że powinna się teraz koncentrować na **wzroście gospodarczym i zatrudnieniu**. Co więcej, w jej ramach opracowano również nowe metody zarządzania Strategią Lizbońską – m.in. w czerwcu 2005 roku Rada przyjęła [Zintegrowany Pakiet Wytycznych dla Wzrostu i Zatrudnienia](#) (integrujący Ogólne Wytyczne Polityki Gospodarczej – podzielona na Wytyczne Makro- i Mikroekonomiczne oraz Wytyczne Dotyczące Zatrudnienia).

Nowe Zintegrowane Wytyczne stanowią podstawę dla [Krajowych Programów Reform](#), opracowywanych przez państwa członkowskie. Programy na lata 2005-2008 zostały przedłożone Komisji w październiku 2005 roku. Krajowe Programy Reform (KPR) podzielona są na rodziale dotyczące makro- i mikroekonomii oraz zatrudnienia. W każdym z tych rozdziałów przedstawia się obecną sytuację, inicjatywy i podjęte działania oraz opis środków budżetowy, które zostały ulokowane w programie, wraz z funduszami strukturalnymi i spójnościowymi. Rozdział dotyczący zatrudnienia zastąpił Krajowe Plany Działania na rzecz Zatrudnienia, który były opracowywane w ramach Otwartej Metody Koordynacji Zatrudnienia.

Krajowe Programy Reform powinny dążyć do zrealizowania celu inkluzji społecznej, poprzez procesy „feeding in” oraz „feeding out” pomiędzy Strategią Lizbońską a Otwartą Metodą Koordynacji (jak Strategia Lizbońska wspiera inkluzję społeczną i jak metoda OMC dla SPSI wspiera wzrost gospodarczy i zatrudnienie). Komisja zachęca odpowiednie podmioty, w szczególności władze publiczne na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, partnerów społecznych oraz odpowiednie instytucje społeczeństwa obywatelskiego do udziału w przygotowywaniu Krajowych Programów Reform. Państwa członkowskie, na prośbę Komisji, nominowały krajowych koordynatorów do spraw Strategii Lizbońskiej („Pan/Pani Lizbona”).

25 stycznia 2006 roku Komisja opublikowała [pierwszy Roczny Raport w sprawie Postępów](#) (Annual Progress Report – APR). Pierwsza część raportu ocenia proces opracowywania programów reform oraz podkreśla kilka kluczowych inicjatyw – w załączeniu znajduje się krótka lista przykładowych dobrych praktyk. Raport zawiera również bardziej szczegółową analizę aspektów makro- i mikroekonomicznych oraz związanych z zatrudnieniem, w kontekście Zintegrowanych Wytycznych. Ten rozdział służy jako podstawa dla Wspólnego Raportu dotyczącego Zatrudnienia. Część druga zawiera dogłębną ocenę Krajowych Programów Reform, z uwzględnieniem słabych i mocnych stron, ale bez szczegółowej analizy, która pozwalałaby na udzielanie rekomendacji poszczególnym krajom.

- Raporty Wdrożeniowe dotyczące **Krajowych Programów Reform** zostały złożone **15 października 2006**. Patrz: http://ec.europa.eu/growthandjobs/key/nrp2006_en.htm
- **Dokonano wielostronnej obserwacji, w tym Przeglądu Cambridge, w ramach Komitetu ds. Zatrudnienia (EMCO), różnych aspektów Krajowych Programów Reform**. Komisja opowiada się raczej za niewielkimi zmianami w **tematach**, raczej niż szczegółowym zajmowaniem się poszczególnymi państwami, np. flexicurity (model elastycznego bezpieczeństwa), podejście cyklu życia i zrównoważona ochrona socjalna.
- **12 grudnia 2006** roku przyjęto [Roczny Raport w sprawie Postępów](#)
- **Rada EPSCO** przyjęła **Wspólny Raport dotyczący Zatrudnienia** na posiedzeniu w **lutym 2007** roku.
- **Wiosenny Szczyt Unii Europejskiej** przyjął **oba dokumenty** podczas Wiosennego Szczytu **8-9 maja 2007** roku.

Odpowiedzialni za Strategię Lizbońską

Szczebel krajowy: Krajowe ministerstwa odpowiedzialne za sprawy dotyczące zatrudnienia i gospodarki, Pan/Pani Lizbona, partnerzy społeczni, członkowie [Komitetu ds. Zatrudnienia](#) oraz [Komitetu ds. Polityki Gospodarczej](#).

Szczebel europejski: Komisja Europejska: [Przewodniczący Barroso](#) oraz [Sekretariat Generalny Komisji](#), który otrzymuje dane od różnych Dyrekcji Generalnych, w tym Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia. Aktywny udział biorą także przedstawiciele (na szczeblu europejskim) partnerów społecznych.

Podstawowe środki i dokumenty

Główne dokumenty na temat procesu lizbońskiego można znaleźć na stronie internetowej Europa Growth and Jobs (Wzrost Gospodarczy i Zatrudnienie):

http://europa.eu.int/growthandjobs/index_en.htm

Główne stanowiska i działania EAPN

EAPN od początku aktywnie działa w pracach nad Strategią Zatrudnienia (patrz następny rozdział o zatrudnieniu)

Wraz z poprawieniem Strategii Lizbońskiej w lipcu 2005 roku, EAPN zaczęła obawiać się, że „filary społeczny” strategii straci priorytetowe znaczenie, jako że główny nacisk położono na „wzrost gospodarczy i zatrudnienie”, jako konieczne warunki ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego. Sieci EAPN biorą aktywny udział w tym nowym procesie poprzez dokonywanie ocen pierwszych krajowych programów reform, przy użyciu kwestionariusza. Raport „[A future worth having](#)” („Przyszłość, do której warto dążyć”) podsumowuje wyniki powyższych badań, ocenia roczny raport w sprawie postępów oraz analizują w jakim stopniu poprawiona strategia radzi sobie z zagadnieniami zarządzania, inkluzji społecznej i ubóstwa.

Główne punkty raportu:

- Porzucenie społecznych ram gospodarki, usunięcie na bok celów społecznych, w oparciu o założenie, że wzrost gospodarczy automatycznie prowadzi do wzrostu zatrudnienia i zwiększenia inkluzji społecznej.
- Położenie nacisku na zmodernizowanie systemu emerytalnego oraz systemu ochrony socjalnej, przy niezapewnieniu środków wystarczających na godne życie.
- Skoncentrowanie na pracy za każdą cenę i brak sposobów tworzenia wysokiej jakości zatrudnienia.
- Potrzebne są szersze, zintegrowane strategie, zawierające odpowiednie usługi wspierające osoby zdobywające pracę.
- Priorytetem stało się flexicurity, a zabrakło analizy wpływu tego zjawiska na pracujące osoby dotknięte ubóstwem (ang. „working poor”).
- W całym procesie brakuje zaangażowania instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

W 2006 roku EAPN opublikowała raport dotyczący [Raportów Wdrożeniowych 2006](#)

W odpowiedzi na [Roczny Raport w sprawie Postępów oraz Wspólny Raport dotyczący Zatrudnienia](#) EAPN opublikowała kolejny dokument (patrz poniżej).

Główne dokumenty EAPN

- (Wszystkie główne dokumenty można znaleźć na stronie internetowej EAPN www.eapn.org, w dziale publikacje)
  - Raport w sprawie Strategii Lizbońskiej oraz Krajowych Programów Reform ([A Future worth having](#)”, Marzec 2006)
  - EAPN wniosła swój wkład do Stanowiska Platformy Społecznej w Lizbonie. Patrz strona internetowa Platformy Społecznej: <http://www.socialplatform.org/code/en/camp.asp?Page=724>

Najnowsze wiadomości

- Wiosenny szczyt Rady Europy ocenił ostatni czas jako „sukces” w dziedzinie gospodarczej – dokonano postępu na drodze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Jako „obietujący początek” określono rozpoczęcie opracowywania Krajowych Programów Reform w państwach

członkowskich. Zwrócono jednocześnie uwagę na to, że potrzeba ściślejszej współpracy pomiędzy koordynatorami Strategii Lizbońskiej (Pan i Pani Lizbona) oraz zwiększenia „poczucia własności wśród społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych, regionów oraz władz lokalnych”. Co ważne dla EAPN, Rada potwierdziła potrzebę „wzmocnienia spójności gospodarczej i społecznej” oraz położyła nacisk na „społeczny wymiar” Unii Europejskiej, podkreślając, że „cele społeczne państw członkowskich powinny być szerzej brane pod uwagę w Agendzie Lizbońskiej”. Należy poświęcić więcej energii na „walkę z ubóstwem, w szczególności wśród dzieci, i wykluczeniem społecznym oraz dać wszystkim dzieciom równe szanse”. Podkreślono również rolę aktywnej inkluzji, czyli „zapewnienia wszystkim odpowiedniego minimalnego poziomu środków, w powiązaniu z opłacalnością pracy (ang. „make work pay”).”

- **Raporty Wdrożeniowe dotyczące Krajowych Programów Reform 2007:**

Sekretariat Generalny pragnie przyjąć rolę koordynującą i będzie zachęcał państwa członkowskie do promowania uczestnictwa podmiotów zainteresowanych, w szczególności partnerów społecznych oraz instytucji społeczeństwa obywatelskiego. W czerwcu i lipcu odbyły się dwustronne spotkania pomiędzy Komisją i państwami członkowskimi, na których Komisja zaprezentowała mapę drogową dla tego procesu. Szkice raportów powinien być złożony do 15 października. Sekretariat generalny obiecał, że kopie raportów zostaną jeszcze w tym roku opublikowane na stronie internetowej.

Roczny Raport w sprawie Postępów zostanie opublikowany 12 grudnia i będzie składał się z trzech części: 1) analizy Krajowych Raportów Wdrożeniowych, 2) krajowych raportów oraz 3) propozycji Komisji w sprawie zmiany Wytycznych:

- Zmiana wytycznych:

Komisja zaczyna brać pod uwagę propozycje dotyczące zmian Zintegrowanych Wytycznych. Opracowuje je Jednostka D2, koordynowana przez Cecilie Palm. Jednak obecna reakcja istotnej grupy państw członkowskich sugeruje, że istnieje niechęć do dokonywania jakichkolwiek zmian w Wytycznych. Z drugiej strony można zauważyć, że istnieje potrzeba zmian w dokumentach objaśniających, i że to powinno nieuchronnie doprowadzić do zmian w samych Wytycznych.

SPC uzgodnił powołanie konkretnej grupy roboczej, która miała by się zająć procesami „feeding in” i „feeding out” oraz propozycjami w sprawie Zintegrowanych Wytycznych, pomimo silnego oporu ze strony tej samej grupy państw członkowskich, pod przewodnictwem Wielkiej Brytanii. Do grupy roboczej należy 16 państw i będzie ona koordynowana przez Waltera Zampieri oraz Judit Rezmuves (członka SPC z Węgier). W pierwszych tygodniach czerwca do członków SPC rozesłano kwestionariusz, z prośbą o odpowiedź do początku lipca. **We wrześniu zaprezentowane Komitetowi Spraw Społecznych raport dotyczący tego kwestionariusza.**

Komisja opublikuje tymczasowy raport we wrześniu 2007 roku, w którym podkreślone zostaną główne wyzwania stojące przed Unią Europejską (starzejąca się struktura demograficzna, inkluzywne społeczeństwo, itd.), w celu sprowokowania dyskusji pomiędzy państwami członkowskimi, partnerami społecznymi oraz innymi podmiotami zainteresowanymi. Nacisk zostanie położony na 4 główne priorytety, podkreślone w Rocznym Raporcie w sprawie Postępu 2007 (tj. większe inwestycje w wiedzę oraz innowacje, uwolnienie potencjału biznesowego, zwiększenie zdolności przystosowawczej rynków prac opartych na modelu flexicurity oraz energia i zmiany klimatyczne). Propozycje zmian w Wytycznych zostaną opublikowane jako trzecia część Roczno Raportu w sprawie Postępu.

EAPN

- EAPN opracowała w 2006 roku Zestaw Narzędzi pomocny w realizacji Krajowych Programów Reform według Strategii Lizbońskiej (w celu otrzymanie kopii proszę kontaktować się z Sekretariatem). Ten dokument podaje podstawowe informacje na temat procesu lizbońskiego, ramy czasowe, główne cele i priorytety, kluczowe kontakty, dokumenty i linki. Dostarcza również wskazówek i przykładów pracy na szczeblu krajowym, jak też propozycję głównych wymagań.
- W styczniu EAPN opublikowała raport na temat odpowiedzi państw członkowskich na [Raporty Wdrożeniowe dotyczące Krajowych Programów Reform](#). Główne obawy dotyczą zmniejszania się roli walki z ubóstwem i promowania inkluzji społecznej, rzadkie odniesienia do procesu „feeding out” metody OMC SPSI, powolny postęp w obszarze zarządzania i uczestnictwa, szczególnie w przypadku podmiotów pozarządowych oraz brak koncentracji uwagi na stworzeniu inkluzywnego rynku pracy.
- Na początku lutego EAPN wydała swoją własną [Odpowiedź na Roczny Raport w sprawie Postępu oraz Wspólny Raport dotyczący Zatrudnienia](#). To stanowisko podkreśla fakt, że w Raporcie dotyczącym Zatrudnienia zaprezentowano interesującą zrównoważoną analizę, ale ogólna

wymowa obu tych kluczowych dokumentów Komisji świadczy o tym, że brak jest chęci umieszczenia problemu ubóstwa w samym sercu polityki i działania Unii Europejskiej.

- EAPN podkreśla również swoje obawy dotyczące rosnącej presji, ze strony przewodniczącego Barroso oraz kilku państw członkowskich, w sprawie nie dokonywania żadnych zmian w Wytycznych. W liście wysłanym głowom państw przed [czerwcowym szczytem Rady](#), EAPN zażądała, żeby Unia:

Ponownie potwierdziła swoje zobowiązanie do zintegrowania nowych celów społecznych z istniejącymi wytycznymi oraz do wzmocnienia więzi z OMC dla Ochrony Socjalnej oraz Inkluzji Społecznej; zagwarantowała powstanie Mapy Drogowej dla promocji szerokiej debaty pomiędzy zainteresowanymi podmiotami na temat propozycji zmian w Wytycznych, co zwiększy poczucie własności oraz uczestnictwa w procesie lizbońskim; w widoczny sposób wzmocniła koordynację pomiędzy ministrami ds. społecznych, gospodarczych i związanych z zatrudnieniem oraz odpowiedzialnymi działami Komisji, na wszystkich etapach procesu lizbońskiego.

- **19 czerwca EAPN spotkała się z Gerritem De Graafem z Sekretariatu Generalnego, w celu przedyskutowania naszych obaw dotyczących potrzeby zmian w Zintegrowanych Wytycznych. W lipcu EAPN opublikowała nasze stanowisko w sprawie wzmocnienia wymiaru społecznego Strategii Lizbońskiej. Ten dokument bierze pod uwagę różne opinie i wskazuje na potrzebę zmian i poprawek w Zintegrowanych Wytycznych – w obszarach dotyczących marko- i mikroekonomii oraz zatrudnienia – które zapewniłyby włączenie celów społecznych na wszystkich poziomach procesu lizbońskiego. W tekście wymienia się również sposoby wzmocnienia metody OMC dla Ochrony Socjalnej oraz Inkluzji Społecznej. Dokument dostępny jest na naszej stronie internetowej:**

http://eapn.horus.be/module/module_page/images/pdf/pdf_publication/EAPN_Publications/position/EAPN_Response_to_Integrated_Guidelines_Final_en.pdf

Do dzieła!!!

- Członkowie powinni się już kontaktować z przedstawicielami rządów (Pan i Pani Lizbona), proście EAPN o listę.
- Nowy Zestaw Narzędzi został opracowany w czerwcu i rozesłany do członków. W połowie września rozpoczniemy rozdawanie kwestionariusza, który powinien wspomóc krajowe sieci w opracowaniu własnej odpowiedzi na Raporty Wdrożeniowe dotyczące Krajowych Programów Reform. Członkowie EAPN w Komitecie Wykonawczym, Grupie Kontrolnej, Grupie Roboczej ds. Zatrudnienia i Funduszy Strukturalnych powinni wspólnie opracować odpowiedź na kwestionariusz i przekazać swoje obawy rządów państw członkowskich w raportach, które powinny zostać złożone do 15 października.

3. ZATRUDNIENIE

Podstawowe informacje

Podpisany w 1997 roku Traktat Amsterdamski, zawierający nowy rozdział dotyczący Zatrudnienia, stanowił istotny wkład w tę problematykę: polityka zatrudnienia pozostała w kompetencji poszczególnych państw członkowskich, ale jednocześnie wyraźnie wzmocniono na tym obszarze instytucje europejskie. Jednym z głównych narzędzi finansowych realizowanie tej strategii są fundusze strukturalne.

Składniki Europejskiej Strategii Zatrudnienia (EES):

- a) Wytyczne proponowane są przez Komisję i przyjmowane przez Radę
- b) Na ich podstawie państwa członkowskie opracowują co roku Krajowe Plany Działania na rzecz Zatrudnienia
- c) Komisja proponuje (a Rada przyjmuje) rekomendacje dla poszczególnych państw członkowskich w zakresie polityki zatrudnienia.
- d) Każdego roku Komisja i Rada opracowują Wspólny Raport na temat Zatrudnienia, w którym ocenia się politykę zatrudnienia poszczególnych państw członkowskich; dokument omawiany jest na Szczycie Wiosennym

e) Opracowano proces przeglądu partnerskiego, wspomagającego wybór najlepszych krajowych praktyk. Krajowe praktyki wybrane przez Komitet ds. Zatrudnienia (EMCO) są oceniane przez inne państwa oraz niezależnych ekspertów.

f) Do oceny postępów państw członkowskich wybiera się stosowne wskaźniki.

Komitet ds. Zatrudnienia posiada status doradczy – powołano go do życia w celu koordynacji współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie polityki zatrudnienia i rynku pracy (artykuł 130). Z ramienia każdego kraju zasiada w nim dwóch przedstawicieli.

Podgrupa EMCO opracowuje wskaźniki. Grupa ad hoc składa się z wyznaczonej liczby członków Komitetu ds. Zatrudnienia i przygotowuje prace dla EMCO w zakresie niektórych wybranych zagadnień (np. grupa ad hoc dokonuje przeglądu Krajowych Planów Działania).

Europejska Strategia Zatrudnienia została włączona do odnowionej w 2005 roku Strategii Lizbońskiej, stając się jej częścią dotyczącą Zatrudnienia.

Dwa główne tematy dominują obecnie w Strategii Zatrudnienia:

:

→ Aktywizacja i Oplącalność Pracy (aktywizacja jest również jednym z filarów pojęcia aktywnej inkluzji, patrz niżej rozdział 5.2).

→ Flexicurity.

Flexicurity jest definiowane przez Komisję jako „strategia zwiększająca, w tym samym czasie i celowo, elastyczność rynków pracy, organizacji zajmujących się pracą i relacji pracowniczych z jednej strony, oraz bezpieczeństwa – bezpieczeństwa zatrudnienia i bezpieczeństwa socjalnego – z drugiej. Główną zasadą leżącą u podstaw strategii flexicurity jest to, że elastyczność i bezpieczeństwo nie powinny być postrzegane jako przeciwstawne wartości, ale że mogą się one wzajemnie wspierać”. Jednak nawet jeśli Komisja broni zrównoważonego podejścia, istnieje obawa, że państwa członkowskie będą miały tendencję do koncentrowania się jedynie na aspekcie elastyczności modelu flexicurity i przez to będą zwiększały deregulację rynku pracy.

Podstawowe środki i dokumenty

Podstawowe informacje dostępne są na stronie internetowej Europa:

http://ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/index_en.htm

Odpowiedzialni za Strategię Zatrudnienia (stanowiącej część Strategii Lizbońskiej)

Szczeble krajowy: krajowe ministerstwa odpowiedzialne za zatrudnienie i sprawy gospodarcze, partnerzy społecznie, członkowie [Komitetu ds. Zatrudnienia](#)

Szczebel europejski: Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia (DG EMPL), w szczególności Robert Strauss, Jednostka D2.

Główne stanowiska i działania EAPN

EAPN bierze czynny udział w monitorowaniu Europejskiej Strategii Zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem jej wpływu na kwestie ubóstwa i wykluczenia społecznego. Niektóre z głównych postulatów dotyczą zwiększenia jakości miejsc pracy, oceny strategii oplącalności pracy (ang. „making work pay strategies”) oraz opracowania pozytywnej polityki aktywizacyjnej, które nie karze i nie zmusza bezbronnych ludzi do podejmowania pracy za wszelką cenę. Równie istotne wydaje się zbadanie, w jaki sposób EES integruje ogólne cele z Nicei – „wzmocnienie inkluzji oraz spójności społecznej”. Warto również podkreślić, że EAPN obserwuje niski poziom uczestnictwa podmiotów pozarządowych w opracowywaniu Krajowych Planów Działania oraz brak niezależnej oceny.

Niektóre działania EAPN w ramach EES: odpowiedzi na poprawione wytyczne dotyczące Zatrudnienia w Europie, przeglądy Krajowych Planów Działania na rzecz Zatrudnienia, stanowiska w sprawie Oplącalności Pracy i Dobrej Aktywizacji, jak również udział w odpowiednich konsultacjach publicznych.

Główne dokumenty EAPN

- (Wszystkie główne dokumenty można znaleźć na stronie internetowej EAPN www.eapn.org, w dziale publikacje)

- Raport w sprawie Strategii Lizbońskiej oraz Krajowych Programów Reform ([A Future worth having](#)”, Marzec 2006).
- Publikacja EAPN w sprawie zatrudnienia w broszurze „Voices from the poverty line” (wrzesień 2006).
- Stanowisko EAPN w sprawie flexicurity, październik 2006.
- EAPN wniosła swój wkład do stanowiska Platformy Społecznej na temat strategii [Flexicurity](#).
- [Odpowiedź EAPN na opublikowaną przez Komisję Zieloną Księgę dotyczącą modernizacji Prawa Pracy \(marzec 2007\).](#)
- [Odpowiedź EAPN na Komunikat Komisji w sprawie modelu flexicurity \(lipiec 2007\).](#)
- [Patrz również ostatnie wydanie biuletynu EAPN Network News \(czerwiec 2007\) poświęcone Zatrudnieniu oraz Flexicurity.](#)

Najnowsze wiadomości

Reforma prawa pracy

- 22 listopada 2006 Komisja rozpoczęła pracę nad Zieloną Księgą dotyczącą „modernizacji prawa pracy”. Okres konsultacji pozostaje otwarty do końca marca 2008 roku. Ta księga, choć napisana w bardzo „technicznym” stylu, dotyka kluczowych spraw dotyczących segmentacji rynku pracy, elastycznych modeli pracy oraz dostępu do rynku pracy dla osób z zewnątrz. **W ramach konsultacji nad Zieloną Księgą nadeszło dotychczas ponad 450 raportów, przesłanych przez władze państw członkowskich, związki zawodowe i organizacje zrzeszające pracodawców, jak i przez ekspertów prawnych, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa i inne podmioty społeczne. Te odpowiedzi zostały opublikowane na [stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia](#). Dyrekcja pracuje obecnie nad analizą tych raportów i opracowywaniem listopadowego Komunikatu, który będzie opisywał wyniki tych konsultacji.**
- Szeroko debatowano w Parlamencie Europejskim nad reformą prawa pracy, początkowy raport przedstawiony przez deputowanego Protasiewicza wywołał wiele dyskusji. [Poprawiona wersja tego raportu została przyjęta w czerwcu przez Komitet ds. Zatrudnienia, a 11 lipca Parlament przyjął rezolucję](#), w której przychyliła się do zrównoważonego podejścia, ochrony stałego zatrudnienia oraz odpowiedniego wdrażania i wzmocnienia istniejących aktów prawnych wspólnoty.

Flexicurity:

- 20 kwietnia 2007 roku Komisja zwołała konferencję, na którą zaprosiła wszystkie zainteresowane podmioty. Stanowiska EAPN znaleźć można na poniższej stronie internetowej: http://ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/flex_meaning_en.htm
- Dialog społeczny na szczeblu unijnym na temat modelu flexicurity nie przyniósł jeszcze żadnych wyników (patrz strona Euroactive: http://www.euractiv.com/en/HomePage?_lang=EN). Na swoim ostatnim kongresie w maju w Sewilli Europejska Konfederacja Związków Zawodowych (ETUC) wyraziła zaniepokojenie, że na szczeblu unijnym „politycy wybierają z modelu flexicurity tylko to co im pasuje – likwidację bezpiecznych kontraktów, zmniejszanie ochrony zatrudnienia oraz zasiłków dla bezrobotnych”. **Oficjalne wnioski ze społecznego dialogu na temat modelu flexicurity spodziewane są tej jesieni.**
- 27 czerwca 2007 roku Komisja wydała Komunikat pt. „Wspólne zasady wdrażania modelu flexicurity”, oparty na pracy nad „ścieżkami dochodzenia do modelu flexicurity” wykonanej przed komisję ekspercką. Wyrażenie zgody na wspólne zasady leży teraz w gestii państw członkowskich – zasady te będą zatwierdzane 5 grudnia na Radzie EPSCO. Odpowiednie dokumenty dostępne są na [stronie internetowej Europa poświęconej modelowi flexicurity](#).
- [Komitet ds. Ochrony Socjalnej, Komitet ds. Zatrudnienia oraz Komitet ds. Polityki Gospodarczej będą debatować nad tą kwestią we wrześniu i październiku, w celu przygotowania dyskusji w Radzie. Opinie Komitetów \(być może również wspólna opinia SPC oraz EMCO\) będą gotowe w październiku.](#)
- 13 i 14 września, pod auspicjami prezydencji portugalskiej, odbędzie się konferencja dotycząca Flexicurity: **Zaproszono do zabrania głosu Platformę Społeczną. Dokumenty EAPN będą rozdawane podczas tej konferencji**

- **Komitet Regionów pracuje obecnie nad opinią. 18 września EAPN spotyka się z brytyjskim członkiem Komitetu w celu przedyskutowania tego tematu.**
- **Oczekuje się, że Parlament Europejski przyjmie w listopadzie raport dotyczący modelu flexicurity (głosowanie Komitetu odbędzie się 12 listopada). Ole Christensen (Partia Socjalistyczna, Dania) jest osobą składającą raport.**

Inne tematy

- **Godna praca:** Rada EPSCO, która zebrała się 30 listopada i 1 grudnia, wniosła swój wkład we wdrożenie w unijną politykę wewnętrzną i zewnętrzną agendy „Dobra Praca” (ang. „Decent Work”), opracowanej przez Międzynarodową Organizację Pracy. Agenda dotyczy polityki handlowej, polityki związanej z zapomogami i rozwojem, a także zatrudnieniem wewnętrznym i ochroną socjalną. Patrz [informacje EAPN dotyczące godnej pracy](#), grudzień 2006 (w dziale dla członków)
- **Komitet ds. Zatrudnienia:** Emilio Gabaglio, były Sekretarz Generalny ETUC (1991-2003), został wybrany przewodniczącym EMCO. **Spotka się on 18 września z Fintanem Farrellem, przewodniczącym Platformy Społecznej, tuż przed spotkaniem EMCO 19 września.**
- **EMCO pracuje nad oceną w 10 rocznicę uchwalenia Europejskiej Strategii Zatrudnienia.**
- **Portugalska prezydencja będzie obchodzić 10 rocznicę uchwalenia Europejskiej Strategii Zatrudnienia – na 8 i 9 października zaplanowano konferencję na wysokim szczeblu. Ponadto, prezydencja portugalska zleciła zewnętrznym ekspertom przeprowadzenie badań, których wyniki pozwolą Komitetowi ds. Zatrudnienia przedstawić raport podczas grudniowego posiedzenia Rady, a także opublikować broszury dla społeczeństwa.**

Program wzajemnego uczenia się

Patrzy informacje na [stronie internetowej \(http://www.mutual-learning-employment.net\)](http://www.mutual-learning-employment.net)

Program Wzajemnego Uczenia się (jesień 2007) będzie się koncentrował na „*zwiększaniu inwestycji w kapitał ludzki poprzez lepszą edukację i umiejętności*”.

- 20 września 2007 roku odbędzie się w Brukseli seminarium (oraz przegląd tematyczny) dotyczące „*badania, poprawiania i promowania efektów kształcenia ustawicznego*”. Platforma Społeczna będzie reprezentantem organizacji pozarządowych na tym panelu.

Zaproszenie do składania propozycji, mogących zainteresować członków EAPN i dotyczących zatrudnienia:

Działania przygotowawcze ENEA dotyczące starzenia się i mobilności osób starszych (**zamknięte 13/07**)

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/tenders/tenders_en.cfm?id=1285

Działania kontynuujące i rozpowszechniające Program Wzajemnego Uczenia się w ramach Europejskiej Strategii Zatrudnienia (**zamknięte 29/06**)

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/tenders/tenders_en.cfm?id=1326

Działania EAPN

- Philip O'Connor reprezentował EAPN na kongresie ETUC w Sewilli w Maju.
- 5 i 6 czerwca EAPN brała udział w obchodach Tygodnia Zatrudnienia w Brukseli. EAPN miała wspólne stoisko z 6 innymi członkami Platformy Społecznej oraz zabierała głos w warsztatach dotyczących relacji pomiędzy polityką socjalną a zatrudnieniem.
- 7 czerwca odbyło się spotkanie pełnego składu Grupy Roboczej ds. Zatrudnienia. Grupa spotkała się również z urzędnikiem Komisji odpowiedzialnym za wdrażanie polityki inkluzji w Niemczech, następnie odbyła owocną dyskusję z przedstawicielem Komisji odpowiedzialnym za koordynowanie polityki dotyczącej modelu flexicurity oraz przyjęła stanowisko na temat gospodarki społecznej oraz inkluzji.
- Na początku lipca Komisja wydała Komunikat w sprawie strategii Flexicurity. W odpowiedzi na niego EAPN opublikowała i rozpowszechniła dokument zawierający

stanowisko w tej sprawie, pt. „Bezpieczeństwo jakiego potrzebujemy nie może się sprowadzać do bezpiecznych zmian miejsc zatrudnienia”.

- Grupa Robocza ds. Zatrudnienia zorganizuje serię spotkań na temat akcji lobbingowych dotyczących modelu flexicurity i skierowanych do polityków na szczeblu krajowym oraz członków odpowiednich Komitetów. (następne spotkanie: 22 września).
- EAPN wniesie swój wkład w kampanię dotyczącą modelu flexicurity, organizowaną przez Platformę Społeczną.

Do dzieła!!!

- Zachęca się członków do rozpowszechnienia i korzystania na szczeblu krajowym z broszury „Voices from the poverty line”. **Wydrukowano ponownie wersję angielską: proście o dodatkowe egzemplarze!**
- Zaktualizowany przez EAPN Zestaw Narzędzi dotyczących Strategii Lizbońskiej został rozpowszechniony w czerwcu (patrz rozdział o Strategii Lizbońskiej). **Na początku września rozesłany zostanie kwestionariusz:** członkowie proszeni są o uczestnictwo w przygotowaniu części dotyczącej Zatrudnienia w Raporcie Wdrożeniowym dotyczącym Krajowego Programu Reform, który ma być przedłożony Komisji przed 15 października. Jesienią Sekretariat opracuje szkic dokumentu podsumowującego złożone Raporty Wdrożeniowe dotyczące Strategii Lizbońskiej. Ważne jest, żeby każda z sieci przedstawiła swoje poglądy na temat rozwoju sytuacji na szczeblu krajowym. Członkowie Komitetu Wykonawczego (EXCO), Grupy Kontrolnej ds. Inkluzji oraz Grupy Roboczej ds. Zatrudnienia proszeni są o współpracę przy wypełnianiu tego kwestionariusza.
- **Stanowisko EAPN w sprawie zmiany Wytucznych Strategii Lizbońskiej** zostało rozesłane w lipcu. Zachęca się członków do wykorzystywania tego dokumentu w swoich akcjach lobbingowych.
- **Prosi się członków o aktywne przekazywanie treści akcji lobbingowych EAPN dotyczących modelu flexicurity**, mających na celu integrację wymiaru społecznego do wspólnych zasad, które mają zostać uzgodnione przez państwa członkowskie do końca 2007 roku.

4. STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU UNII EUROPEJSKIEJ

Podstawowe informacje

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej opisywana jest jako najbardziej istotna, długofalowa strategia Unii Europejskiej, mająca na celu osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony środowiska, sprawiedliwości i spójności społecznej, dobrobytu gospodarczego i aktywnej promocji zrównoważonego rozwoju na świecie. ONZ definiuje zrównoważony rozwój jako „taki rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na zaspokojenie swoich potrzeb”.

Pierwsza unijna Strategia Zrównoważonego Rozwoju (SDS) została przyjęta w 2001 roku na spotkaniu Rady w Göteborgu. Równocześnie weszły w życie postanowienia Strategii Lizbońskiej. Od tego czasu te dwie strategie mają się „wzajemnie wspierać: podejmować dopełniające się działania, wykorzystywać różne narzędzia i dochodzić do rezultatów w różnych ramach czasowych”. Kwestie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym były od samego początku w kręgu zainteresowania strategii zrównoważonego rozwoju.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej przeszła ostatnio przegląd. Najnowszy Komunikat Komisji w tej sprawie (grudzień 2005) koncentruje się na głównych wyzwaniach stojących przed strategią: zmiany klimatu i czysta energia, zagrożenia dla publicznej opieki zdrowotnej, wykluczenie społeczne, problemy demograficzne i migracja, wykorzystanie bogactw naturalnych, zrównoważony transport oraz ubóstwo na świecie i rozwój.

Ramy czasowe: na szczycie UE w czerwcu 2006 roku przyjęto poprawioną strategię.

Odpowiedzialni za SDS:

Szczebel krajowy: krajowe ministerstwa.

Komisja Europejska: [Sekretariat Generalny](#).

Podstawowe środki i dokumenty:

http://ec.europa.eu/comm/sustainable/sds2005-2010/index_en.htm

<http://www.socialplatform.org/code/en/camp.asp?Page=724>

Główne stanowiska i działania EAPN

Główny wkład EAPN w tę debatę dokonał się poprzez współpracę z Platformą Społeczną i dotyczy kilku kluczowych zagadnień:

- Postawienie filaru społecznego strategii na równie z innymi filarami;
- Zdefiniowania czytelnego zobowiązania i celów, zamiast zwykłej listy istniejących środków;
- Zapewnienie zrównoważoności priorytetowej pozycji, co powinno zostać odzwierciedlone w agendzie „wzrost gospodarczy i zatrudnienie”;
- Czytelna definicja podejmowanych działań i wdrażanych środków.

Najnowsze wiadomości

- Ostatni przegląd stanowił ukoronowanie procesu dokonywania przeglądów, rozpoczętego na początku 2005 roku. Na ten proces składał się pakiet trzech elementów, ściśle ze sobą związanych:
  - Komunikat Komisji, przyjęty w lutym 2005 roku, w którym dokonano bilansu postępu i zaproponowano kierunek działania;
  - Rada Europy przyjęła w czerwcu 2005 roku Główne Zasady;
  - Komunikat z grudnia 2005 roku koncentrował się na wdrażaniu i działaniach
  - Poprawiona strategia na lata 2005-2010 wciąż kładzie zbyt duży nacisk na wzrost gospodarczy, kosztem rozwoju środowiska i rozwoju społecznego. Jednak nowa strategia jako pierwsza gromadzi w jednym dokumencie cele, wskaźniki, działania oraz mechanizmy wdrożeniowe.
- Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny powołał do życia Obserwatorium Zrównoważonego Rozwoju. EAPN spotkała się z Komitetem w tej sprawie.
- Oczekuje się, że państwa członkowskie złożą raporty na temat krajowych strategii zrównoważonego rozwoju do końca czerwca 2007 roku. Na przełomie września i października Komisja opublikuje w tej sprawie raport, który będzie przedmiotem dyskusji podczas szczytu w grudniu.

Działania EAPN

EAPN jest w stałym kontakcie z Europejskim Biurem Ochrony Środowiska – organizacją pozarządową będącą jednym z głównych zwolenników tej strategii.

Do dzieła!!!

EAPN oceni krajowe raporty dotyczące strategii zrównoważonego rozwoju przed szczytem w grudniu.

5. FUNDUSZE STRUKTURALNE

Podstawowe informacje

Fundusze Strukturalne i Fundusz Spójności mają za zadanie zacierać różnice w rozwoju gospodarczym i społecznym pomiędzy poszczególnymi regionami i państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Fundusze składają się na ponad 1/3 budżetu Unii Europejskiej i stanowią istotną pomoc finansową, która pomaga w kształtowaniu długofalowego rozwoju pobierających ją państw i regionów.

Nowe wyzwania na lata 2007-2013 – W latach 2007-2013, na politykę spójności przeznaczono 35.7% całego budżetu Unii Europejskiej (347.41 miliardów euro), a ogólne jej ramy zostały poddane gruntownej reformie, by lepiej zmierzyć się z wyzwaniami przyniesionymi przez rozszerzenie UE. Nowa polityka spójności dąży do bardziej strategicznego podejścia i decentralizacji zarządzania, koncentrując się na [trzech głównych celach](#), z których każdy odnosi się do szczególnego rodzaju regionów i państw członkowskich:

- konwergencji (81.54% funduszy, skierowane głównie do regionów z dochodem narodowym brutto na jednego mieszkańca poniżej 75% średniego dochodu narodowego brutto we Wspólnocie);
- konkurencyjności regionów i zatrudnieniu (15.95%);
- europejskiej współpracy terytorialnej (2.52%).

Powyższe cele mają być osiągnięte głównie za sprawą trzech funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju regionalnego ([ERDF](#)), Europejskiego Funduszu Socjalnego ([ESF](#)) oraz [Funduszu Spójności](#) (Państwa Członkowskie, których dochód narodowy brutto jest niższy od 90% średniej UE). Nowe instrumenty finansowe zostały stworzone również w celu wspierania nowatorskiego podejścia i współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym: [Jaspers, Jeremie i Jessica](#).

Po raz pierwszy wymagana jest również spójność ze Strategią Lizbońską i Göteborgską: zgodnie z procesem asygnowania środków co najmniej 60% funduszy (w regionach konwergencji, a 75% w regionach konkurencyjności) powinno być przeznaczane na [obszary związane ze Strategią Lizbońską](#), wspierając podejście nastawione na rozwój i miejsca pracy.

W jaki sposób fundusze mogą pomóc w walce z ubóstwem i wykluczeniem społecznym? Choć fundusze głównie są znane z wspomagania rozwoju infrastruktury, od czasu utworzenia ESF w 1957 r., a później ERDF mają one równie istotne znaczenie dla zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego. Dzieje się to poprzez wsparcie udzielane wielu projektom mniej lub bardziej związanym z zatrudnieniem, których różnorodność obejmuje od wsparcia społeczności lokalnej po formalne i nieformalne kształcenie i szkolenie, wsparcie i dostęp do usług.

Proces określania ram: na jakim etapie znajdujemy się obecnie? Obejmujący lata [2007-2013](#) proces przyjmowania ram krajowych i regionalnych cechuje silna decentralizacja. Zasoby funduszy i sposób ich użycia ([regulamin](#)) określa Rada i Parlament Europejski na podstawie wniosku Komisji Europejskiej. Regulamin uzupełnia dokument strategiczny, [Wytoczne Strategiczne dla Wspólnoty](#), który ma za zadanie zapewnić spójność z głównymi celami strategicznymi Unii Europejskiej. Na podstawie powyższych dokumentów każdy z krajów członkowskich powinien przedłożyć Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, określające główne priorytety, do przedyskutowania i zatwierdzenia przez Komisję Europejską w ciągu trzech miesięcy od otrzymania. Następnie państwa członkowskie i regiony mają przesłać Programy Operacyjne, przedstawiające priorytety państw członkowskich (i/lub regionów) oraz sposoby ich przeprowadzania (różne dla ESF i ERDF; spodziewane jest około 444 Programów). Programy mają zostać zatwierdzone do jesieni 2007 r.

Ramy czasowe

Od maja do listopada 2007: zatwierdzenie przez Komisję (większości) Programów Operacyjnych i Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia.

Wyniki negocjacji pomiędzy Komisją i władzami poszczególnych państw, dostarczające dokładnych informacji na temat aktualnego stanu rzeczy, dostępne są na stronie:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm (należy kliknąć na ikonę “Programming State of Play” w lewym dolnym rogu).

Odpowiedzialni za przyznawanie Funduszy Strukturalnych

Na szczeblu krajowym: ministrowie (w szczególności minister finansów oraz w mniejszym stopniu minister pracy i polityki społecznej i środowiska). W państwach członkowskich o zdecentralizowanej strukturze ważną rolę w procesie mogą odgrywać władze regionów.

Na szczeblu UE:

Parlament Europejski: Komisja Rozwoju Regionalnego

Komisja Europejska: Dyrekcja Generalna REGIO, Dyrekcja Generalna EMPL., Komisja ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych. Kontakty do odpowiednich urzędników Komisji znajdują się w poniższych dokumentach:

- [Dane kontaktowe urzędników z biura funduszy strukturalnych](#) (dostępne w sekretariacie)
- Aktualne wskazówki EAPN (dostępne w sekretariacie)
- [Wykaz numerów Komisji Europejskiej](#)

Podstawowe zasoby i dokumenty

Wyniki negocjacji na temat Programów Operacyjnych i Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm (należy kliknąć na ikonę “Programming State of Play” w lewym dolnym rogu).

Strona internetowa Inforegio: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Zestawienie cytatów z głównych dokumentów o funduszach strukturalnych, dotyczących inkluzji społecznej (wewnętrzny dokument EAPN), **dostępny w sekretariacie**.

Przepisy dotyczące funduszy strukturalnych:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_en.htm

Strategiczne wytyczne wspólnoty:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/osc/index_en.htm

Podział środków według państw członkowskich:

http://ec.europa.eu/regional_policy/policy/fonds/pdf/annexe-recto.pdf

Arkusze informacyjne poszczególnych państw:

http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/fiche_index_en.htm

Nowa strona internetowa Europejskiego Funduszu Społecznego -

http://ec.europa.eu/employment_social/esf/

Główne stanowiska i działania EAPN

Działania na rzecz zwalczania wykluczenia – od początku lat 90. EAPN zaangażowana jest w doradzanie instytucjom europejskim, by wspierały takie ramy prawne polityki funduszy strukturalnych, które pomogłyby w walce z biedą i wykluczeniem społecznym. EAPN ściśle współpracowała również z sieciami krajowymi i organizacjami, będącymi jej członkami, w celu większego zaangażowania organizacji pozarządowych w przyznawanie funduszy strukturalnych zarówno na poziomie krajowym jak i ogólnoeuropejskim oraz w celu dostarczania aktualnych informacji, dzięki którym organizacje pozarządowe miałyby lepszy dostęp do wszystkich etapów rozpatrywania funduszy strukturalnych.

Wyzwania na lata 2007-2013 - EAPN jest zadowolona z ram prawnych funduszy strukturalnych na lata 2007-2013, w których uwzględniono niektóre poprawki mające na celu wzmocnienie socjalnego wymiaru funduszy i zasady partnerstwa ze społeczeństwem obywatelskim. Jednakże przepisy stanowią zaledwie pierwszy krok i niezbędne jest zapewnienie utrzymania ich ducha na wszystkich etapach procesu, od projektowania po planowanie i monitorowanie. EAPN będzie nadal żądać wzięcia pod uwagę następujących problemów:

Budowania na zasadzie wzmocnionego partnerstwa – Artykuł 11 regulaminu Funduszy Strukturalnych wyraźnie uznaje zasadę partnerstwa z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego,

które “powinny dokonywać przygotowania, wprowadzania, monitoringu i oceny programów operacyjnych”. Wprowadzenie partnerstwa w procesie przyznawania Funduszy Strukturalnych to obowiązek państw członkowskich, jednak jakość tej współpracy jest zróżnicowana w UE.

Asygnowanie funduszy według założeń Strategii Lizbońskiej i różne podejścia do inkluzji społecznej – Nowa Polityka Spójności na lata 2007-2013 ponownie podkreśla wagę wymiaru inkluzji społecznej w Funduszach Strukturalnych. Jednakże, zgodnie z najnowszą Agendą Lizbońską, nacisk stawiany na zatrudnienie, konkurencyjność i rozwój hamuje bardziej holistyczne podejście do rozwoju socjoekonomicznego, który za ważne uznaje również główne przyczyny ubóstwa w Europie.

Zapewnienie organizacjom pozarządowym odpowiednich ram pozyskiwania funduszy- Aby fundusze naprawdę pomagały w walce z ubóstwem, niezbędne jest umożliwienie dostępu do nich tym organizacjom, które zaangażowane są w działania na rzecz osób najbardziej wykluczonych oraz zapewnienie dopasowanych do nich mechanizmów. Regulamin uznaje Globalne Granty, pomoc techniczną i główne instrumenty organizacji pozarządowych, włączające je w proces przyznawania Funduszy Strukturalnych. Jednak regulacje te stosowane są jedynie przez mniejszość krajów członkowskich.

Włączanie EQUAL do głównego nurtu – Jednym z sukcesów ostatniej rundy funduszy był Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL, który działa w oparciu o inkluzję społeczną, innowację, ponadnarodowość, zasadę zaangażowania beneficjentów i podejście oddolne, obejmując ponad 2000 projektów, głównie dla organizacji pozarządowych. W nowej rundzie funduszy nie będzie już Programu Inicjatywy Wspólnotowej, ale wytyczne strategiczne wspólnoty wyraźnie wymagają wprowadzenia jego zasad (szczególnie innowacji, ponadnarodowości, partnerstwa i równouprawnienia płci) oraz rodzajów działań wspieranych przez program w nowej rundzie.

Korzystanie z potencjału nowych programów i projektów finansowych – W ramach funduszy strukturalnych i funduszy rozwoju regionalnego funkcjonuje szereg programów i mechanizmów finansowania, które mogą mieć wpływ na walkę z ubóstwem. Istotne jest utrzymanie tego potencjału. Dotyczy to w szczególności programu [URBACT II](#), którego celem jest „zwiększenie skuteczności zrównoważonej, zintegrowanej polityki rozwoju w Europie, biorąc pod uwagę wdrażanie Strategii Lizbońskiej i Göteborgskiej” oraz nowego programu Połączonych Zasobów Europejskich dla mikro i średnich przedsiębiorstw, [Jeremie](#), który ma za zadanie wspomagać dostęp do finansowania mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Ten ostatni inspirowany był częściowo przez lokalną społeczną inicjatywę kapitału, wprowadzoną przez Komisję w 2001 r.

Główne dokumenty EAPN

Więcej informacji na temat działań i celów EAPN w odniesieniu do funduszy strukturalnych: [Structural Funds Taskforce's 2007 work programme](#) (dostępny w sekretariacie)

Wszystkie dokumenty EAPN, łącznie z odpowiedzią EAPN na Regulamin Funduszy Strukturalnych, wytyczne strategiczne wspólnoty i komunikat o polityce spójności i miastach dostępne są na stronie internetowej EAPN: www.eapn.org. Dużo uwagi zostało poświęcone *Podręcznikowi Zarządzania Funduszami Strukturalnymi UE*, który stanowi użyteczną pomoc dla organizacji pozarządowych w wywieraniu wpływu na zarządzanie funduszami:

http://www.eapn.org/code/en/publ_detail.asp?pk_id_content=1748.

Najnowsze dokumenty EAPN zawierają: raport oceniający proces negocjacji narodowej strategii i programu operacyjnego (luty 2007 r.), [wezwanie do działania dla instytucji](#) (koniec marca 2007 r.): http://www.eapn.org/code/en/news_detail.asp?pk_id_content=2565.

Najnowsze wiadomości

- W lipcu i sierpniu zostało zatwierdzonych kilka narodowych planów działania, między innymi plan dla Czech, Estonii, Irlandii, Włoch, Słowacji, Szwecji i Wielkiej Brytanii oraz niektóre programy operacyjne. Obecny stan negocjacji znajduje się na stronie Inforegio (należy kliknąć

na „programming state of play” w lewym dolnym rogu strony):
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm.

Program Operacyjny Interreg IV C został złożony w Komisji Europejskiej w lipcu 2007 r. i powinien wystartować w czasie konferencji, która ma się odbyć w Portugalii tej jesieni¹. Na program ma zostać przeznaczone w sumie 302 miliony euro z budżetu ERDF (do uzupełnienia przez współfinansowanie). Więcej informacji na stronach:

- Strona internetowa Interreg IV C: http://www.interreg3c.net/web/fic_en
  - Strona internetowa Interreg IVC OP, złożona w Komisji w sierpniu 2007 r., do zatwierdzenia:
http://www.svlr.gov.si/fileadmin/svlr.gov.si/pageuploads/cilj_3/OP_INTERREG_IVC_-_ZADNJA_VERZIJA.pdf
  - Najczęściej zadawane pytania na temat Interreg IV C :
http://www.interreg3c.net/sixcms/media.php/5/2007-07-20_FAQ.doc
- Program URBACT II został złożony w Komisji Europejskiej w lipcu 2007 r. (do zatwierdzenia) http://urbact.eu/fileadmin/corporate/Official_documents/URBACT_II_OP_30_june_07.doc. Jego głównym celem jest „zwiększenie skuteczności zrównoważonej zintegrowanej polityki rozwoju miejskiego w Europie z perspektywą wprowadzenia Strategii Lizbońskiej i Göteborgskiej”. Pierwsze zaproszenia do składania wniosków powinny pojawić się w październiku 2007 r. Więcej informacji na stronie: http://urbact.eu/no_cache/home.html
  - Komisja Europejska opublikowała niedawno nową wersję strony internetowej Europejskiego Funduszu Socjalnego, dostępną we wszystkich językach wspólnoty.
http://ec.europa.eu/employment_social/esf/

Nadchodzące wydarzenia

27-28 września: czwarte forum spójności (organizowane przez Komisję): **uzupełnienie raportu i zaleceń dotyczących spójności. Z tej okazji Komisja Europejska zorganizuje konsultacje na temat przyszłości polityki spójności. Udział wymaga zaproszenia, EAPN już zapowiedziała udział. Więcej informacji na stronie:**

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/4thcohesionforum/consultation_en.cfm?nmenu=6

8-11 października: Dni Otwarte miast i regionów. Impreza zorganizowana przez Komitet ds. Regionów Komisji Europejskiej, władze lokalne i regionalne i innych zainteresowanych. Odbędzie się około 150 warsztatów i sesji poświęconych nowej generacji programów polityki spójności. EAPN będzie reprezentowana podczas dwóch warsztatów – na temat partnerstwa i pomocy technicznej. http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2007/index.cfm

EAPN

- **28 lipca przedstawiciele EAPN (Claudia Taylor East z EAPN na Malcie, przewodniczący grupy roboczej funduszy strukturalnych i Fintan Farrell, dyrektor EAPN) wzięli udział w konferencji zorganizowanej w Poczdamie z okazji 50. rocznicy Europejskiego Funduszu Socjalnego.**
- Kolejne spotkanie Grupy Roboczej Funduszy Strukturalnych odbędzie się w dniach 27-28 Września. 27 września EAPN i EAPN w Portugalii zorganizują spotkanie, dotyczące wyzwań stawianych przez fundusze strukturalne organizacjom pozarządowym zajmującym się inkluzją społeczną. Spotkanie 28 września będzie poświęcone lepszemu wzajemnemu poznaniu się członków grupy roboczej oraz sposobom oceny wymiaru inkluzji społecznej w nowych dokumentach programowych poszczególnych państw członkowskich.
- Po sporządzeniu mapy sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich ponownie sporządzono szkic ogólnoeuropejskiego projektu pomocy technicznej dla organizacji pozarządowych i złożono w Komisji do omówienia. Kolejne spotkania powinny odbyć się we wrześniu.

¹ <http://www.interreg3c.net/interreg4c/mailling/invitation.htm>

Do dzieła!!!

- Sieci EAPN powinny skontaktować się z urzędnikami odpowiedzialnymi za przyznawanie funduszy w ich państwie członkowskim, w celu zgłaszania problemów oraz informować o zaistniałych problemach sekretariat EAPN. Następujące dokumenty mogą stanowić użyteczną podstawę do działań lobbingowych:
  - [Dane kontaktowe urzędników funduszy strukturalnych](#) (dostępne w sekretariacie)
  - Aktualne wytyczne (dostępne w sekretariacie)
  - Nota informacyjna EAPN na temat globalnych grantów (dostępna w sekretariacie)
  - Zestawienie cytatów z głównych dokumentów dotyczących funduszy strukturalnych, związanych z inkluzją społeczną - po [ANGIELSKU](#) i [FRANCUSKU](#) (dostępne w sekretariacie)
  - raport oceniający proces negocjacji (luty 2007 r.) (dostępny w sekretariacie) http://www.eapn.org/code/en/news_detail.asp?pk_id_content=2565

6. INNE OBSZARY POLITYKI

6.1. USŁUGI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ / USŁUGI SPOŁECZNE (SSGI)

Podstawowe informacje

Jedną z głównych ambicji zrewidowanej Strategii Lizbońskiej jest uzupełnienie rynku wewnętrznego o usługi, zapewniające 75% miejsc pracy w UE i 65% Przychodu Narodowego Brutto. Oznacza to umożliwienie sektorowi usług działania ponad granicami państw członkowskich. Jednakże Komisja uznała, że wiele z tych usług ma duże znaczenie dla dobra wspólnego, w związku z czym wymagają one szczegółowych zabezpieczeń. W wyniku konsultacji publicznych, zapoczątkowanych przez [Zieloną księgę usług użyteczności publicznej](#) (PDF) (maj 2003), powstała [Biała Księga usług użyteczności publicznej](#), wydana w maju 2004 r., która postulowała potrzebę bardziej systematycznego podejścia w kwestii usług społecznych i zdrowotnych użyteczności publicznej.

Dialog ze społeczeństwem obywatelskim od początku był bardzo istotnym elementem tego procesu, dlatego w dniach 28-29 lipca 2004 r. odbyła się konferencja na temat "[Usługi społeczne i użyteczności publicznej w UE – ocena specyfiki, potencjału i potrzeb](#)" (PDF).

W lutym 2004 r. Komisja opublikowała [szkic 'Dyrektywy o Usługach'](#), której celem jest liberalizacja rynku usług w Europie. Dyrektywa ta może mieć istotne konsekwencje dla szerokiej gamy usług, wykonywanych przez organizacje pozarządowe, takich jak usługi społeczne i zdrowotne w UE. Obecna propozycja wyklucza z dyrektywy usługi użyteczności publicznej, ale obejmuje usługi w ogólnym interesie gospodarczym, co ma znaczenie dla wielu usługodawców usług zdrowotnych i społecznych o charakterze gospodarczym.

Główne wymagania organizacji pozarządowych dotyczyły wyłączenia usług społecznych i zdrowotnych z dyrektywy i ujęcia ich w osobnej ramowej dyrektywie, biorącej pod uwagę specyfikę sektora. Parlament Europejski zajął silną pozycję w sprawie całości dyrektywy o usługach i w wyniku skutecznego lobbingu sektora zgodził się na wyłączenie usług społecznych i zdrowotnych z dyrektywy. Było to częścią konsensusu osiągniętego w [pierwszym czytaniu](#) 16 lutego 2006 r. 4 kwietnia Komisja wydała [poprawioną propozycję](#), uwzględniającą konsensus, osiągnięty w Parlamencie. 24 kwietnia komisja opublikowała długo oczekiwany [Komunikat o Usługach Społecznych Pożytku Publicznego](#). Jest on krokiem w stronę zdefiniowania specyfiki usług społecznych, ale wszelkie działania są opóźnione do czasu powstania pod koniec 2007 r. raportu, analizującego trendy, kwestie prawne i obecne kierunki rozwoju.

Ramy czasowe: Dyrektywa o Usługach została przyjęta pod koniec grudnia 2006 r. po odrzuceniu wszystkich wniesionych poprawek w drugim czytaniu. Państwa członkowskie mają za zadanie wprowadzić ją do końca 2009 r. Komunikat o Usługach Społecznych zawiera wniosków legislacyjnych.

Odpowiedzialni:

Na szczeblu krajowym: ministrowie odpowiedzialni za sprawy gospodarki i przedsiębiorstw.

Na szczeblu UE – Dyrektywa o Usługach: Dyrekcja Generalna [Rynków Zewnętrznych i Usług](#), dyrekcja E, [Sekretariat Generalny](#) Komisji UE

Usługi Społeczne – [Dyrekcja Generalna ds. zatrudnienia](#), jednostka E/4.

Podstawowe zasoby i dokumenty

Dokumenty Komisji dotyczące Dyrektywy o Usługach są dostępne na stronie Rynku Wewnętrznego: http://europa.eu.int/comm/internal_market/services/services-dir/proposal_en.htm

Dokumenty Parlamentu Europejskiego dotyczące Dyrektywy o Usługach są dostępne na stronie parlamentu:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/056-7421-108-04-16-909-20060418STO07420-2006-18-04-2006/default_en.htm

Dokumenty związane z Komunikatem o SSGI dostępne są na stronie dyrekcji generalnej ds.

zatrudnienia: http://europa.eu.int/comm/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=153

Główne stanowiska i działania EAPN

EAPN brała udział w kampanii Platformy Społecznej, dotyczącej Dyrektywy o Usługach i lobbingu za wydaniem Komunikatu o SSGI. Obejmowało to udział w kwestionariuszu dla podmiotów zainteresowanych na temat usług, konferencjach UE i w różnych działaniach lobbingsowych, skierowanych na Komisję, Radę Ministrów i członków Parlamentu Europejskiego. Kilka sieci EAPN przeprowadziło bardzo aktywne kampanie na szczeblu krajowym.

Główne stanowisko EAPN i Platformy Społecznej dotyczyło usunięcia usług społecznych z Dyrektywy o Usługach oraz wywieranie nacisku na stworzenie osobnych ram prawnych. Zapewni to uznanie szczególnych cech i wymagań usług społecznych jak i potrzeby ochrony tych usług przed ekonomicznym uwolnieniem rynku wewnętrznego, które mogłyby przeszkodzić w zapewnianiu usług wysokiej jakości osobom biednym i wykluczonym społecznie. EAPN przyczyniła się do prac Platformy Społecznej i wypracowała wkład socjalnych organizacji pozarządowych w obecną wersję Komunikatu o SSGI.

Główne dokumenty EAPN

- Na stronie internetowej EAPN www.eapn.org znajdują się główne działania EAPN, w tym: Stanowisko EAPN wobec SSGI (lipiec 2004), list otwarty do członków Parlamentu Europejskiego i majowe wydanie Wiadomości Sieci.
http://www.eapn.org/code/en/news_detail.asp?pk_id_content=1824
- Szczegółowa strona Platformy Społecznej: <http://www.socialplatform.org/code/en/camp.asp?Page=309>
- Strony EAPN w Irlandii i we Francji www.eapn.ie oraz www.eapn-france.org

Najnowsze wiadomości

Usługi

- 15 listopada odbyło się drugie czytanie Dyrektywy w Parlamencie Europejskim. Parlament głosował za odrzuceniem wszystkich poprawek za wyjątkiem trzech poprawek proceduralnych zaakceptowanych przez Komisję. Tym samym wspólne stanowisko Rady przyjęte w lipcu zostało zatwierdzone.
- Główne punkty dotyczą:
  - Wyłączenia usług pożytku publicznego z Dyrektywy,

- Pozostawienia usług w ogólnym interesie ekonomicznym z pewnymi wyjątkami,
- Wyłączenia usług zdrowotnych,
- Zasada kraju pochodzenia została usunięta (co oznacza, że dostawcy usług muszą dostosowywać się do ustawodawstwa kraju, w którym usługi będą świadczone)
- Częściowo wyłączono usługi społeczne:

Ostateczne brzmienie Dyrektywy zostało opublikowane 27 grudnia w oficjalnym monitorze, podaje ono:

Artykuł 2 - zakres: „usługi społeczne związane z mieszkalnictwem socjalnym, opieką nad dziećmi i wsparciem dla rodzin i osób permanentnie lub czasowo potrzebujących oferowane przez państwo, dostawców uprawnionych przez państwo lub organizacje charytatywne uznawane przez państwo”: [Official Journal Text](#)

- Dyrektywa musi zostać wdrożona przez państwa członkowskie do dnia 29 grudnia 2009 r.

Usługi społeczne

- Rozesłano kwestionariusz związany z badaniem usług społecznych i zdrowotnych użytku publicznego w celu analizy zastosowania reguł Wspólnoty na temat usług zdrowotnych. Termin odesłania upłynął 31 października 2006 r. Kolejny kwestionariusz został rozprawdany przez Komisję w celu dalszego badania specyfiki usług społecznych. Termin jego zwrotu upłynął 3 stycznia.
- 22 listopada 2006 r. Parlament Europejski zaprezentował swoją opinię (raport złożył Hasse Ferreira) Komitetowi ds. Zatrudnienia, następnie odbyło się nieformalne przesłuchanie parlamentarne. Głosowanie odbyło się w dniach 17-18 grudnia, ale przyjęcie dyrektywy w sesji plenarnej zostało opóźnione ze względu na dużą liczbę zaproponowanych poprawek.
- 14 marca Parlament Europejski ostatecznie przyjął raport Ferreiry, który krytykował Komisję za brak odpowiedniej definicji usług społecznych użyteczności publicznej i nawoływał do promowania „pozytywnej synergii” pomiędzy elementami ekonomicznymi i społecznymi. Raport pośrednio skrytykował również podejście Komisji, twierdząc, że „błędnym jest przyjmowanie punktu widzenia, który stawia w fałszywej opozycji z jednej strony zasady konkurencji, pomocy społecznej i wolnego rynku, a z drugiej koncepcje usług społecznych, użytku publicznego i spójności społecznej”
- Parlament skrytykował również Komisję za nieuwzględnienie w swoim komunikacie niektórych rodzajów usług: „Usługi zdrowotne, nieuwzględnione w komunikacie Komisji o SSGI również należą do tego rodzaju usług i mają wspólne cele i cechy.” Parlament zaapelował do Komisji i państw członkowskich o 1) poszanowanie różnorodnych form organizacji i zarządzania usług społecznych i użyteczności publicznej oraz o 2) stworzenie spółek publiczno-prywatnych świadczących takie usługi w trosce o użytek publiczny i wysoką jakość usług. Członkowie Parlamentu Europejskiego uważają, że państwa członkowskie powinny mieć dowolność w wyborze rodzaju dostawców spośród towarzystw wzajemnych, przedsiębiorstw społecznych i firm sektora prywatnego, przy czym należy zapewnić przestrzeganie przez wykonawców zasad i wartości SSGI. Należy stworzyć jednoznaczne ramy prawne.
- Komitet Regionów 6-7 grudnia przyjął swoją opinię, a 15 marca 2007 Komitet Ekonomiczny i Społeczny przyjęły swoje.
- Wyniki badań zostały poddane dyskusji na seminarium Komitetu ds. Ochrony Socjalnej, w którym udział wzięły organizacje, które odpowiedziały na kwestionariusz 4 czerwca.
- Francuski związek SSGI (Collective SSGI – FR) zorganizował 5 czerwca konferencję na temat partnerstwa z Platformą Społeczną pod nazwą: Usługi społeczne i zdrowotne użytku publicznego: droga do strategii UE. Podczas konferencji porównano raporty Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów na temat komunikatu o SSGI.
- Pierwszy półroczny raport o SSGI zostanie przedstawiony jesienią 2007 r. Komisja nie wyklucza dalszych działań legislacyjnych, lecz nie są one zbyt prawdopodobne.
- Konsultacje w sprawie usług medycznych użyteczności publicznej zakończyły się 31 stycznia. Według Dyrekcji Generalnej Sanco w konsultacjach wzięło udział wiele państw członkowskich, organizacji i organizacji pozarządowych. Komisja podsumuje konsultacje raportem i podejmie decyzję o dalszych działaniach, łącznie z możliwościami opracowania ram prawnych.
- W wyniku intensywnej dyskusji Komitetu ds. Rynku Wewnętrznego Parlamentu Europejskiego, 8 maja wprowadzono kilka poprawek do raportu Bernadette Vergnaud (PSE Francja) o SSGI. Obecnie raport apeluje do Komisji o „złożenie w Parlamencie Europejskim wniosku o ponowne włączenie usług zdrowotnych do Dyrektywy o Usługach.”

- Pierwsze Forum Usług SSGI zorganizowane przez Parlament Europejski odbędzie się w Lizbonie 17 września 2007 r. Weźmie w nim udział kilka sieci EAPN i członkowie Platformy Społecznej.

Usługi pożytku publicznego

- 30 maja 2006 r. Ugrupowanie Socjalistyczne podjęło bezprecedensowe kroki i opublikowało raport z inicjatywy własnej na temat usług pożytku publicznego (raport Rapkay). 27 września Parlament dużą przeogą głosów zatwierdził raport, a przewodniczący Barroso ogłosił, że komisja przyjmie komunikat do końca grudnia, dając propozycje dalszych działań. Zawarcie w dokumencie propozycji dyrektywy nie jest prawdopodobne. Komisja zapowiedziała dalsze opóźnienia w publikacji komunikatu. Obecnie nie należy się go spodziewać wcześniej niż w lipcu, a najprawdopodobniej dopiero jesienią w połączeniu z przeglądem rynku wewnętrznego.
- Kilka organizacji stworzyło własne projekty dyrektywy w tym między innymi CELSIG (Europejski Komitet Łącznikowy Usług Pożytku Publicznego) i ETUC. Konferencja odbyła się w siedzibie Komitetu Regionów 14 i 15 grudnia i skupiła się na omówieniu rozwoju wspólnych stanowisk. Informacje na jej temat dostępne są w sekretariacie. <http://www.celsig.org/>
- 28 listopada ETUC i EPSU rozpoczęły kampanię wspieraną przez Zielonych oraz złożyły petycję z żądaniem dyrektywy w sprawie ram prawnych dotyczącej usług pożytku publicznego, która będzie bronić podstawowych usług publicznych. <http://www.etuc.org/a/3093>.
- Pojawił się szkic propozycji dyrektywy, który został już nieformalnie omówiony z Radą Ministrów przed jej marcowym posiedzeniem. Największe szanse ma propozycja stanowiąca międzyinstytucjonalne porozumienie w zakresie 8 głównych zasad: 1) bliskość SGI i obywateli; 2) zróżnicowanie usług i ich umiejscowienia; 3) Jakość/bezpieczeństwo i dostępne ceny; 4) Równe traktowanie i dostępność; 5) Terytorialna spójność UE; 6) Przejrzystość 7) Prawa konsumentów i użytkowników i 8) Kontynuacja i ocena.
- Rada Europy i mający powstać protokół na temat SGI

W dniach 22-23 czerwca na spotkaniu Rady Europy przyjęto [Protokół dotyczący usług pożytku publicznego](#), który ma być włączony w skład „Traktatu Reformującego” UE. Uważany jest on za instrument interpretacji istniejących i nowych artykułów dotyczących SGI w Traktacie Reformującym i ma tak samo wiążące pod względem prawnym działanie. Protokół podkreśla głównie podstawowe zasady finansowania i potwierdza podział pomiędzy SGI i SGEI. Podkreśla również zróżnicowanie pomiędzy różnymi rodzajami SGEI oraz ich różne potrzeby i preferencje użytkowników, które mogą wynikać z odmiennej sytuacji geograficznej, społecznej czy kulturalnej oraz potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu jakości, bezpieczeństwa i przystępności cenowej, równego traktowania i wspierania uniwersalnego dostępu i praw użytkowników.

- [Pozime badanie przedsiębiorstw sieciowych dla Komisji Europejskiej](#). W lipcu 2007 r. Komisja opublikowała wyniki swojej oceny działania przedsiębiorstw sieciowych (w tym energetycznych/transportowych/telefonicznych itp.), które wykazały brak danych na temat dostępu, dostępności cenowej i jakości usług oraz potwierdziły problem wzrostu cen gazu i energii elektrycznej, ale jego źródło przypisały niewystarczającej konkurencji.
- Dyrekcja Generalna Sanco stworzyła również 3 badania dotyczące usług pożytku publicznego oraz jakości usług i usług sieciowych:
- http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/serv_gen/cons_satisf/sgi_qualstudy_en.pdf
- Przegląd rynku wewnętrznego: Pod koniec sierpnia komitet IMCO przegłosował raport Jacquesa Toubona, podkreślający społeczny wymiar rynku wewnętrznego i postulujący pewność prawną usług interesu publicznego. Raport ten przyczyni się do powstania jeszcze tej jesieni komunikatu Komisji na temat przeglądu rynku wewnętrznego.
- Karta energetyczna: Komisja ma zamiar wydać [Europejską kartę praw konsumentów energii](#). 5 lipca 2007 r. został wydany komunikat i rozpoczęto konsultacje publiczne, zapraszając osoby zainteresowane do wyrażania uwag do 28 września. Komisja przyjmie drugi komunikat, który zapoczątkuje Kartę.

EAPN

- EAPN uczestniczyła w odpowiedzi Platformy na Komunikat o SSGI i propozycję Dyrektywy o SSGI.
- EAPN opracowała w lutym modelowy list, oparty na stanowisku Platformy Społecznej w sprawie Dyrektywy o Usługach, wzywający do rozszerzenia definicji usług społecznych.

- Drugi list modelowy do użycia w lobbingu został rozesłany do krajowych sieci EAPN po drugim czytaniu w październiku 2006 r. Więcej informacji na stronie EAPN: www.eapn.org
- EAPN współpracowała z Platformą Społeczną przy organizacji 24 października seminarium, skupiającego się na trudnościach dla SSGI wywołanych przepisami UE. Członkowie EAPN z Wielkiej Brytanii i Niemiec przygotowali prezentacje dostępne na stronie www.socialplatform.org
- EAPN brała udział w konferencji na temat SGI organizowanej przez CELSIG w dniach 14-15 listopada. Szczegółowe informacje dostępne w sekretariacie.
- W wyniku decyzji Parlamentu Europejskiego podczas drugiego czytania 17 listopada EAPN wydała informację prasową częściowo pozytywnie oceniającą nowe stanowisko, które przewyższa początkową Dyrektywę Bolkesteina. EAPN uważa to za przejaw rosnącego wpływu Parlamentu na proces podejmowania decyzji w UE, ubolewa jednak nad brakiem debaty nad istotnymi poprawkami w sprawie wykluczonych z dyrektywy usług społecznych. http://www.eapn.org/code/en/news_detail.asp?pk_id_content=2197
- Podczas spotkania w Wilnie w listopadzie grupa oceniająca inkluzję społeczną EAPN omówiła najnowsze osiągnięcia i kierunek działania w przyszłości. Prezentacja w programie powerpoint dostępna jest w sekretariacie.
- EAPN zgodziła się wspierać kampanię ETUC/EPSU i petycję w sprawie usług publicznych. Zachęcono członków sieci do przyłączenia się do kampanii i [podpisania petycji](#). Informacje dostępne również na stronie www.etuc.org
- Przewodniczący EAPN wystąpił 12 grudnia podczas konferencji EPSU (Europejska Federacja Związków Usług Publicznych) i EMCEF (Europejska Federacja Pracowników Przemysłu Wydobywczego) na temat „Społeczna odpowiedzialność biznesu – czy to działa?“, podczas której pracownicy, związki zawodowe i podmioty zainteresowane omawiały zagadnienia społecznej odpowiedzialności biznesu w europejskim sektorze elektrycznym. Wykład EAPN dotyczył powszechnego prawa do energii oraz potrzeby ochrony usług pożytku publicznego.
- 31 stycznia EAPN brała udział w przesłuchaniu parlamentarnym Grupy Badawczej Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EESC) „Usługi Użyteczności Publicznej” dotyczącym usług społecznych i zdrowotnych użyteczności publicznej. Główne podniesione problemy dotyczyły potrzeby obrony podejścia do ochrony uniwersalnych usług społecznych opartego o podstawowe prawa, chęci stworzenia ogólnoeuropejskich ram prawnych dla usług społecznych i zdrowotnych i kwestii czy dyrektywa w sprawie ram prawnych SGI powinna poprzedzać inicjatywy sektora. Szczegółowe informacje dostępne w sekretariacie (Sian.Jones@eapn.skynet.be)
- EAPN wysłała list do ETUC potwierdzający wsparcie kampanii prowadzonej przez ETUC i petycji w obronie usług publicznych i wsparcia nawoływania do stworzenia dyrektywy określającej ramy prawne SGI.
- 15 maja odbyło się spotkanie nowej grupy roboczej ad hoc do spraw usług EAPN. Spotkanie przebiegało według ustalonego programu i miało za zadanie pomóc sieciom EAPN w zaangażowaniu i lepszym uwidacznianiu problemów związanych z rozwojem usług na szczeblu krajowym i europejskim. Na spotkaniu omówiono drugie szkice noty wyjaśniającej do Dyrektywy o Usługach i przystąpiono do wyjaśniania głównych różnic pomiędzy sieciami w związku z obecną propozycją w sprawie SGI. Grupa opracuje dokument ze stanowiskiem, który zostanie poddany dyskusji w EAPN, po czym przedstawiony zostanie w Komisji i decydentom UE. Jan Willems z EPSU został zaproszony na spotkanie, aby zabrać głos na temat potencjału połączonych kampanii w zakresie Usług Sieciowych ze szczególnym uwzględnieniem Dyrektywy Energetycznej i kampanii na rzecz jakości, przystępnej ceny i dostępu do usług dla osób doświadczających ubóstwa.
- Belgijska EAPN odpowiedziała na konsultacje Wspólnoty Europejskiej w sprawie opublikowanego pakietu energetycznego UE. Ich celem jest podkreślenie problemów związanych z ubóstwem energetycznym i zagrożonego dostępu osób doświadczających ubóstwa do odpowiednich zasobów energetycznych.
- 25 kwietnia podczas seminarium Platformy Społecznej członkowie EAPN wygłosili prezentacje na temat jakości i usług społecznych i zdrowotnych pożytku publicznego oraz wzięli udział w spotkaniach grupy roboczej Platformy ds. usług. Kolejne spotkanie w lipcu będzie skutkowało dalszymi wnioskami w sprawie kryteriów jakości.
- EAPN przyczyniła się do rozwoju Platformy Społecznej [Informacje o usługach użyteczności publicznej: obecna sytuacja i perspektywy](#)
- EAPN wspierała kampanię Platformy Społecznej, mającą na celu zapobieżenie ponownemu włączeniu usług zdrowotnych do Dyrektywy o Usługach.
- EAPN wraz z EPSU wysłała list do członków Parlamentu Europejskiego pracujących w Komitecie ds. przemysłu z zapytaniem o poprawki do propozycji Dyrektywy Energetycznej, z prośbą o

zwiększenie odpowiedzialności Ustawodawcy i z prośbą o większą ilość zabezpieczeń gwarantujących uniwersalne usługi społeczne, wspomagające walkę z ubóstwem energetycznym.

- 10 września EAPN zabrała głos podczas przesłuchania parlamentarnego zorganizowanego przez EESC i Komisję w celu omówienia wyników poziomego badania usług w interesie ekonomicznym (przedsiębiorstwa sieciowe). (zob. powyżej)
- EAPN otrzymała zaproszenie do udziału w Pierwszym Forum SSGI, zorganizowanym przez Parlament Europejski 17 września 2007 w Lizbonie.
- EAPN otrzymała zaproszenie do udziału w seminarium Zielonych 19 września w Parlamencie Europejskim „Żegnajcie usługi uniwersalne – usługi społeczne i zdrowotne w EU”.

Do dzieła!!!

- EAPN przedyskutuje odpowiedź EAPN na Kartę Praw konsumentów energii elektrycznej w EXCO 14 września i przygotuje szkic. Członkowie powinni odpowiedzieć pojedynczo na konsultacje i przesłać swoje odpowiedzi do wiadomości EAPN.
- EAPN jest w trakcie finalizowania wyjaśnienia na temat konsekwencji Dyrektywy o Usługach. Zachęca się członków do przesyłania swoich uwag i ścisłego monitorowania wpływu Dyrektywy, podczas wprowadzania jej w poszczególnych państwach członkowskich.
- Kolejne spotkanie w sprawie usług odbędzie się 7 listopada w Budapeszcie, przed zgromadzeniem ogólnym EAPN. W przypadku chęci uczestnictwa prosimy o kontakt z sekretariatem (sian.jones@eapn.skynet.be).

6.2. MINIMALNE DOCHODY / AKTYWNA INKLUZJA

Podstawowe informacje

Minimalny dochód to jeden z kamieni węgielnych większości systemów ochrony socjalnej. 24 czerwca 1992 r. Rada Europy jednogłośnie zgodziła się na ustalenie wspólnych kryteriów „wystarczających dochodów i pomocy społecznej w systemach ochrony socjalnej” ([Zalecenie 92/441/EEC](#)). Od tamtej pory większość państw członkowskich wprowadziła system minimalnego dochodu, jednak systemy te działają w różnicowany sposób i różny jest ich wpływ na grupy zagrożone. W Agendzie Społecznej wydanej w lutym 2005 r. Komisja ponownie wyraziła zamiar opublikowania komunikatu w tej sprawie. Komunikat ostatecznie został wydany w lutym 2006 r. w formie [konsultacji „na temat działań na szczeblu UE promujących aktywną inkluzję osób odsuniętych najdalej od rynku pracy”](#). Konsultacja skupiała się na 3 pytaniach związanych z potrzebą działań na szczeblu UE. Jej głównym celem było zapewnienie, aby systemy minimalnego dochodu nie stanowiły przeszkody dla wejścia na rynek pracy. Dokument miał również na celu przedstawienie nowej kompleksowej koncepcji polityki **aktywnej inkluzji**, wspierającej osoby odsunięte najdalej od rynku pracy. Polityka ta opiera się na **3 filarach**: „**połączenie z rynkiem pracy poprzez kształcenie zawodowe i możliwości zatrudnienia; wsparcie finansowe na poziomie niezbędnym do zapewnienia godnej egzystencji; lepszy dostęp do usług, mogących pomóc niektórym osobom i ich rodzinom w integracji ze społeczeństwem.**”

Konsultacje trwały 10 tygodni do kwietnia 2006 r. **Syntetyczny raport z udzielonych odpowiedzi został udostępniony przez służby Komisji. Raport podkreśla fakt, że „jest wiele działań do podjęcia na szczeblu UE”.**

Odpowiedzialni:

Na szczeblu krajowym: [Członkowie Komitetu ds. Ochrony Socjalnej UE](#)

Na szczeblu europejskim: [Dyrekcja Generalna ds. Społecznych i Zatrudnienia](#), Jednostka E2: osoba odpowiedzialna: Michele Calandrino.

Podstawowe zasoby i dokumenty

Dokument Komisji – Działanie na rzecz ochrony socjalnej i minimalnego dochodu na stronie Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia:

http://europa.eu.int/comm/employment_social/social_protection/index_en.htm

[Active inclusion web page on Europa website](#)

[MISSOC/EUROSTAT](#) dane o systemach ochrony społecznej w państwach członkowskich i na poziomie UE.

Główne stanowiska i działania EAPN

EAPN wyraża troskę o ochronę i poprawę systemów dochodu minimalnego w krajach UE w ramach ogólnego zobowiązania do minimalnych standardów socjalnych. Wynika to z potrzeby ochrony odpowiedniego poziomu minimalnych dochodów pozwalających na godne życie oraz potrzeby zapewnienia dostępu do usług, co stanowić będzie bezpieczny punkt wyjścia do pracy i innych działań. W odpowiedzi na nowy komunikat podkreślono również potrzebę tworzenia wspierających środków aktywizacji, prowadzących do większego dostępu do lepszej pracy oraz potrzebę rozwoju strategii wzmacniających pozycję i odpowiadających na potrzeby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, nie czyniąc pracy zawodowej jedynym możliwym rozwiązaniem.

EAPN wydała swoje stanowisko dopiero w 2006 r., jednak już od dawna temat opracowywały dwie grupy robocze – ds. zatrudnienia i inkluzji społecznej. W 2005 r. EAPN wzięła udział w tematycznym warsztacie podczas Konferencji Platformy Społecznej na temat praw podstawowych i wydała specjalne wydanie Informatora Sieci. EAPN przyczyniła się do stworzenia odpowiedzi Platformy Społecznej i 15 marca 2006 r. brała udział w Czwartym Światowym Parlamentarnym Spotkaniu Międzygrupowym poświęconym tej kwestii. EAPN brała udział w tworzeniu Odpowiedzi Międzygrupowej na konsultacje.

W kwietniu 2006 r. EAPN odpowiedziała na komunikat (zob. poniżej)

W 2007 r. EAPN wyraziła zaniepokojenie faktem, że słowa „dochód minimalny” zostały zastąpione wyrażeniem „minimalne zasoby” i wyraziła wątpliwości dotyczące woli politycznej wyrażonej w tej kwestii (Zob. informacja prasowa EAPN: [Poważne zmartwienie najbiedniejszych w Europie: odpowiedź EAPN na wnioski Rady EPSCO \(23/O2/2007\)](#)). EAPN wzięła również udział w konferencji podmiotów zainteresowanych 15 czerwca 2007 r.

EAPN brała również udział w ufundowanym przez UE projekcie standardu socjalnego.

Równocześnie z lobbowaniem w sprawach polityki EAPN postanowiła rozszerzyć swą kampanię dotyczącą spraw dochodu minimalnego. W 2007 r. została utworzona grupa robocza minimalnego dochodu (MICG).

Główne dokumenty EAPN

Podstawowe dokumenty dostępne są na stronie internetowej www.eapn.org, łącznie z najnowszym wydaniem Informatora sieci, informatorem na temat dochodu minimalnego i ostateczną odpowiedzią EAPN na konsultacje [Ensuring a Decent Income and a Better Life for All](#)".

Główne dokumenty dostępne są również na stronie Platformy Społecznej: www.socialplatform.org, w tym między innymi monitor procesu [odpowiedzi Platformy Społecznej na konsultacje](#).

EAPN w Irlandii koordynowała finansowany przez UE projekt standardów społecznych, zostało opublikowane kilka dokumentów na temat dochodu minimalnego. Więcej informacji na stronie:

www.eapn.ie/standards

Najnowsze informacje

- Konferencja podmiotów zainteresowanych Komisji Europejskiej na temat dochodu minimalnego odbyła się 15 czerwca w Brukseli, udział wzięli przedstawiciele świata nauki, organizacje pozarządowe i główni decydenci
- Wyniki badania oceny wpływu aktywnej inkluzji, zamówionego przez Komisję w ECORIS (Holandia) powinny być dostępne w październiku.
- Komitet ds. Społecznych i zatrudnienia Parlamentu Europejskiego 12 września przeprowadzi przesłuchanie parlamentarne na temat „roli minimalnej płacy / minimalnego dochodu w inkluzji społecznej w Unii Europejskiej”, w którym EAPN weźmie udział. Zostało już zlecone badanie na ten temat. Szczegółowe informacje dostępne na [stronie internetowej Komitetu ds. Zatrudnienia](#).
- Przyjęcie przez Komisję nowego komunikatu rozpoczynającego drugą fazę konsultacji na temat możliwych działań na szczeblu UE jest planowane na 17 lub 24 października. Prezydencja Portugalii chciałaby, aby komunikat został zatwierdzony przez Radę 5 grudnia.

Nowy komunikat rozpocznie fazę konsultacji, która potrwa do przełomu lutego i marca 2008 r. Później prezydencja Francji może podjąć dalsze kroki.

EAPN

Projekt standardu socjalnego

Została zakończona pierwsza faza projektu standardu socjalnego, w której udział wzięli członkowie EAPN i ogólnoeuropejska sieć EAPN. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie www.eapn.ie/standards

Kontynuacja polityki i lobbowanie za procesem aktywnej inkluzji

Podczas spotkania z Jerome VIGNON w Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia w lutym 2007 r. EAPN wyraźnie zażądała włączenia kwestii minimalnego dochodu jako głównego problemu do otwartej metody koordynacji ochrony socjalnej i inkluzji społecznej.

- 10 członków EAPN wzięło udział w konferencji podmiotów zainteresowanych Komisji 15 czerwca. Fintan Farrell wystąpił w panelu Platformy Społecznej. Ostatecznie uważa się, że konferencja nie wyjaśniła do końca kierunku obranego przez Komisję w tej kwestii.
- Grupa kontrolna ocenia sposób odniesienia do aktywnej inkluzji w tegorocznym procesie związanym z otwartą metodą koordynacji ochrony socjalnej i inkluzji społecznej. Niewielka sesja seminaryjna zostanie poświęcona tematowi podczas spotkania grupy w dniach 28-29 września.
- Sposób wprowadzenia elementów aktywnej inkluzji w państwach członkowskich również zostanie poddany ocenie w ramach przeglądu Krajowych Programów Reform przewidywanych przez strategię lizbońską w 2007 r.
- EAPN odpowie na drugi komunikat, zbierający wnioski grupy oceniającej i grupy roboczej ds. zatrudnienia.

Kampania minimalnego dochodu

- Grupa kampanii za minimalnym dochodem EAPN (MICG) odbyła pierwsze spotkanie 2 marca. Uzgodniono wspólną wizję kierunku kampanii. Rolą grupy będzie pozyskiwanie materiałów i koordynacja kampanii, sieci krajowe mają ważną rolę do odegrania.
- 8 czerwca odbyło się drugie spotkanie MICG i dalsza dyskusja na temat możliwej treści, kierunku i materiałów użytych do kampanii za minimalnym dochodem na szczeblu krajowym. Uzgodniono, że kampania EAPN powinna dążyć do mobilizacji opinii publicznej wobec potrzeby wprowadzenia odpowiedniego dochodu minimalnego w UE, w wysokości gwarantującej jakość życia opartą na prawach socjalnych, tak by każdy mógł w pełni uczestniczyć w społeczeństwie. Docelowo zostanie zorganizowana dwumiesięczna kampania pod koniec 2007 roku.
- Na podstawie dyskusji dyskusja została poszerzona przez sekretariat (dokument roboczy, propozycja kampanii na temat dochodu minimalnego, V3, sierpień 2007 r., rozpowszechniony wśród członków EXCO we wrześniu).
- Kampania skierowana jest do członków organizacji zrzeszonych w sieciach EAPN oraz osoby kontaktujące się z tymi organizacjami, potrwa dwa miesiące od połowy listopada.
- Cele kampanii:
  - Promowane EAPN i rozwój wizerunku naszej organizacji jako organizatora kampanii
  - Budowa wspólnego przesłania EAPN, które będziemy promować a kolejnych latach
  - Zwiększanie świadomości wagi problemu, jego wymiaru w UE i obecnych możliwości rozwoju sytuacji wśród członków EAPN i w szerszych kręgach.
  - Zaproszenie i wsparcie udziału członków EAPN w kampanii, szczególnie w:
    - Dotarciu do ludności poprzez organizację imprez, publikację materiałów podkreślających rolę demokracji bezpośredniej;
    - Dotarciu do osób podejmujących decyzje polityczne poprzez rozestanie listów do osób podejmujących decyzje w poszczególnych krajach członkowskich, aby wywrzeć nacisk na pozytywną odpowiedź w drugiej konsultacji na temat aktywizacji i minimalnego dochodu pod koniec 2007 roku;
    - Umocnieniu możliwości NN kampanii;
    - Uwidocznieniu kwestii wśród organizacji społeczeństwa obywatelskiego i osób odpowiedzialnych za decyzje polityczne na szczeblu UE oraz zachęcenia prasy UE do bardziej wnikliwego podejścia do kwestii.

- Kampania będzie składać się z następujących komponentów:
  - Logo i hasło w wersji elektronicznej, wykonane przez agencję reklamową;
  - Mała ulotka edukacyjna w języku angielskim i francuskim (ograniczona liczba kopii papierowych, dostępna w wersji elektronicznej);
  - Przykład listu do wysłania do osób podejmujących decyzje;
  - Strona internetowa połączona linkiem ze stroną EAPN poświęcona kampanii, przedstawiająca instrumenty kampanii i zbierająca wyniki badań, projekty, informacje o bieżących wydarzeniach i informacje EAPN.;
  - Przewodnik po kampanii dla NN;
  - fact sheet EAPN o możliwości wprowadzenia w UE schematów dotyczących dochodów
  - Regularnie uaktualniany informator terminologii i osiągnięć politycznych dotyczących sprawy;
  - Odpowiedzi na najważniejsze pytania, podające silne argumenty z dochodem minimalnym;
  - Kwestionariusz oceniający, w celu ewaluacji kampanii przez NN.

Do dzieła!!!

- Zapraszamy sieci krajowe do aktywnego uczestnictwa, przyjęcia i wprowadzania niniejszej kampanii na szczeblu krajowym, szczególnie do wywierania nacisku na rząd, aby odpowiedział Komisji podczas drugiej konsultacji na szczeblu UE na rzecz inicjatywy wspólnotowej.

6.3. WSPÓLNOTOWY PLAN DZIAŁANIA NA RZECZ POSTĘPU PRZECIW WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Podstawowe informacje

Wspólnotowy Plan Działania wobec wykluczenia społecznego jest jednym z elementów składowych metody otwartej koordynacji inkluzji społecznej. Funduje on badania, działania ponadnarodowe i pracę na poziomie ogólnoeuropejskim nad inkluzją społeczną, łącznie ze wsparciem podstawowych działań sieci europejskich, takich jak EAPN.

W ramach upraszczania i usprawniania działań Unii Europejskiej Komisja zaproponowała scalenie kilku programów społecznych, w tym program działań przeciw wykluczeniu społecznemu, we wspólny program o nazwie PROGRESS. Program ten zacznie działać od lat 2007-2013 i będzie obejmował obszary **zatrudnienia, ochrony socjalnej, inkluzji społecznej, warunków pracy, zróżnicowania i równości płci.**

Program będzie skierowany na poprawę wiedzy i zrozumienia sytuacji w państwach członkowskich poprzez analizę, ewaluację i ścisły monitoring polityki we wszystkich obszarach; wspomaganie rozwoju instrumentów, metod i wskaźników statystycznych; wspomaganie i monitoring wdrażania aktów prawnych i celów polityki; promowanie działań sieciowych, wzajemnej nauki oraz dobrej praktyki szczeblu UE; zwiększanie świadomości wśród osób zainteresowanych i ludności na temat polityki UE we wszystkich pięciu obszarach działania.

Program nie będzie zapewniał dalszego finansowania projektów EQUAL. Projekty praktyczne tego typu, oparte na działaniach ponadnarodowych, będą musiały być nadal finansowane z funduszy strukturalnych.

Program obejmie finansowaniem następujące rodzaje działań:

- analizy;
- wzajemne uczenie się, zwiększanie świadomości i rozdzielanie zadań;
- wsparcie głównych uczestników, czyli wsparcie kosztów działalności głównych sieci Unii Europejskiej, formowania grup roboczych, finansowania seminariów szkoleniowych, tworzenia sieci specjalistów i obserwatorów na szczeblu europejskim, wymiany personelu pomiędzy administracją krajową i współpracy z instytucjami międzynarodowymi.

Ramy czasowe:

- Pełna zgoda polityczna co do programu została osiągnięta w lipcu 2006 r.
Pierwsze spotkanie komitetu odbyło się 12 grudnia 2006 r.
Drugie spotkanie – 12 marca 2007 r.

Odpowiedzialni za program PROGRESS / wykluczenie społeczne

Na szczeblu krajowym: [Komitety programowe](#)

Powstaną również krajowe punkty konsultacyjne (do uzgodnienia).

Na szczeblu europejskim: [Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia](#).

Podstawowe zasoby i dokumenty

Nowa strona postępu zawiera wszystkie główne i aktualne osiągnięcia:

W ich skład wchodzi ogólnie wytyczne, ramy logiczne, informacje na temat pierwszego spotkania komitetu ds. postępu oraz o programie prac 2007.

Dostępna jest broszura wyjaśniająca program.

http://ec.europa.eu/employment_social/progress/docs/brochure_en.pdf

http://ec.europa.eu/employment_social/progress/docs_en.html

http://europa.eu.int/comm/employment_social/social_inclusion/index_en.htm

<http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/cha/c11332.htm>

http://www.socialplatform.org/module/FileLib/00PROCESSTRACKER_PROGRESS.doc

Decyzja Parlamentu i Rady z dnia 24 października, powołująca do życia program PROGRESS została opublikowana 15 listopada w „Official Journal”:

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2006/l_315/l_31520061115en00010008.pdf

Główne stanowiska i działania EAPN

EAPN zareagowała i odniosła się do rozwoju propozycji PROGRESS.

Główne obawy EAPN skupiały się na ryzyku utraty koncentracji na szczegółowych obszarach programu wobec jego szerokiego zakresu; na zarządzaniu programem, którego podjąć się komitet programowy (jeden komitet zastąpi dotychczas istniejące komitety planów działania); oraz na poziomie dofinansowania całości i wątku inkluzji społecznej.

Główne dokumenty EAPN

Stanowisko na temat PROGRESS, październik 2004 r., dostępne na stronie: www.eapn.org

Najnowsze informacje

- Ukazało się kolejne zaproszenie do składania wniosków dla **małych sieci europejskich** finansowanych z programu zwalczania wykluczenia społecznego (przed Progress) pracujących nad kwestiami wykluczenia społecznego
- Całkowita zgoda polityczna na program PROGRESS z czerwca 2006 r. i przyjęcie go w sesji plenarnej Parlamentu 26 września oznacza, że budżet programu PROGRESS wyniesie w sumie 743 mln euro, do rozdysponowania w ciągu 7 lat. 30% z tej sumy przeznaczone jest na ochronę socjalną i inkluzję społeczną. Budżet został przyjęty wspólną decyzją Parlamentu i Rady z dnia 24 października, opublikowaną 15 listopada.
- Nie zostało jeszcze wydane zaproszenie do składania wniosków w ramach obszaru inkluzji programu PROGRESS. Budżet tego obszaru kończy się w grudniu.
- Została powołana grupa robocza ad hoc w celu opracowania ram strategicznych pomiaru osiągnięć z użyciem technik zarządzania wydajnością w krajach członkowskich, u partnerów społecznych i w społeczeństwie obywatelskim. Grupę wspomogą eksperci z zewnątrz. Platforma Społeczna została poproszona o wysłanie dwóch przedstawicieli na pierwsze spotkanie grupy pod koniec kwietnia. **Jednym z dwóch przedstawicieli będzie Fintan, jako przewodniczący EAPN.**
- **Strona internetowa programu PROGRESS dostępna jest pod adresem:**

http://ec.europa.eu/employment_social/progress/index_en.html (zob. powyżej)

- Pierwsze spotkanie Komitetu ds. programu PROGRESS odbyło się 12 grudnia pod przewodnictwem Nicolasa-Gilberta Morina z jednostki Komisji. Uczestnicy uważają że głównym wyzwaniem jest „stworzenie wśród państw członkowskich, partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego poczucia własności wyników programu”. Wśród dokumentów ze spotkania znajdują się między innymi wywiady z członkami Komisji, ogólne wytyczne, cele i analiza ram logicznych oraz prezentacja syntezy oceny wyników programów Wspólnoty i interwencji. Dokumenty dostępne są na stronie:
http://ec.europa.eu/employment_social/progress/news_061212_en.html
- Drugie spotkanie grupy PROGRESS odbyło się 15 marca. Odbędą się jeszcze dwa spotkania w lipcu i październiku, a później spotkania będą regularnie dwa razy w roku. Lista członków komitetu i lista kontaktowa zostaną udostępnione niedługo.
- 27 lutego odbyło się pierwsze spotkanie podmiotów zainteresowanych działaniem Inkluzja Społeczna, w którym wzięło udział również EAPN. Pozostałe działania odbędą osobne spotkania. Forum Agendy Społecznej jako wydarzenie partnerskie, dotyczące wielu różnych działań odbędzie się we wrześniu w połączeniu ze śródkresowym przeglądem dla oceny wyników i wydania zaleceń.
- Na przełomie marca i kwietnia ramach różnych działań zostanie ogłoszonych 90 zaproszeń do składania wniosków i przetargów, ale dostęp do środków będzie ograniczony ze względu na ich określone przeznaczenia (badanie ubóstwa wśród dzieci itp.)
- Pierwsze zaproszenia do składania wniosków w ramach działania Inkluzja Społeczna ukazały się w maju 2007 r. Otwarte zaproszenie do składania wniosków (VP/2007/012) dotyczy projektów ponadnarodowych z zakresu [wzajemnego uczenia się](#), inkluzji społecznej, ochrony socjalnej. Termin składania wniosków upływa 13 lipca 2007 r. Wspierane będą innowacyjne rozwiązania, dobra praktyka i wymiana doświadczeń w zakresie polityki oraz wzajemne uczenie się. Wnioski mogą dotyczyć głównych elementów polityki (dostęp do usług wysokiej jakości, nadmierne zużycie, odpowiednie i dostępne systemy ochrony socjalnej, promowanie inkluzji grup zagrożonych, uwzględnianie różnic pomiędzy regionami) lub mechanizmów i metod pracy (włączania priorytetów inkluzji społecznej do głównego nurtu, wzmacnianie koordynacji, uczestnictwo osób doświadczających ubóstwa, zwiększanie przywództwa politycznego i publicznej debaty oraz poprawa jakości i niezmienności danych)
- Drugie zaproszenie do składania wniosków dotyczy finansowania trzyletniej współpracy z [sieciami na szczeblu UE](#) działającymi w obszarze zwalczania wykluczenia społecznego i dyskryminacji, promowania równości płci i integracji osób niepełnosprawnych oraz reprezentacji Romów. Termin składania wniosków mija 30 lipca.
- Komisja obecnie uzgadnia szablony oceny wyników do oceny wpływu programu rozwoju. EAPN jest jednym z dwóch przedstawicieli Platformy Społecznej, współpracujących z Komisją nad uzgodnieniem odpowiedniego szablonu.

DO DZIEŁA!!!

- **Członkowie EAPN powinni rozważyć złożenie wniosków w ramach zaproszeń do sieci ogólnoeuropejskich i projektów ponadnarodowych.**
- **EAPN w Europie złoży wniosek w ramach zaproszenia dla sieci europejskich.**

6.4. KONSTITUCJA UE/ PLAN D

Podstawowe informacje

W czerwcu 2005 r. po negatywnej odpowiedzi Francji i Danii na Traktat Konstytucyjny, premierzy zarządzili „czas na refleksję”, pozwalający na szerszą debatę w każdym z krajów członkowskich.

Równolegle Komisja Europejska rozpoczęła proces refleksji nad stanem obecnym demokracji w Unii Europejskiej, znany powszechnie jako Plan D. Rządy rozwijają debatę krajową, ale Komisja odgrywa główną rolę w prowadzeniu całego procesu. Jej „Plan D – Demokracja, Dialog, Debata” tworzy ramy dla rządów poszczególnych państw, umożliwiając debatę 27 państw nad przyszłością Europy. Podstawowym celem jest budowa nowego politycznego konsensusu na temat odpowiedniej polityki, która umożliwiłaby Europie podjęcie wyzwań XXI wieku.

Ramy czasowe:

Renegocjacja tzw. Traktatu Reformującego powinna trwać do grudnia 2007 r. i powinna być prowadzona przez prezydencję Portugalii. Najlepiej byłoby, gdyby rozwiązanie dotyczące Traktatu Konstytucyjnego zostało znalezione do czasu kolejnych wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2009 r.

Odpowiedzialni:

Na szczeblu krajowym: rządy poszczególnych państw

Na szczeblu europejskim: delegacje Komisji w państwach członkowskich

Podstawowe środki i dokumenty:

<http://europa.eu/debateeurope/>.

Strona internetowa IGC:

http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?id=1297&lang=en.

Analiza mocnych i słabych stron traktatu konstytucyjnego przeprowadzona przez EAPN:

http://www.eapn.org/code/en/publ_detail.asp?pk_id_content=1220

Najnowsze informacje

Konstytucja

- Pod koniec czerwca głowy państw i premierzy poszczególnych rządów zgodzili się upoważnić do końca grudnia Konferencję Międzyrządową do renegocjacji traktatu konstytucyjnego (zwanego od tej pory „Traktatem Reformującym”). Upoważnienie jest bardzo szczegółowe, zawiera pewne wnioski EAPN, ale Rada będzie musiała negocjować szczegóły.
  - W szczególności zagwarantowano takie udogodnienia jak społeczna klauzula horyzontalna, artykuły dotyczące dyskryminacji, usług pożytku publicznego, demokracji bezpośredniej
  - Karta Praw Podstawowych nie została włączona, ale będzie prawnie wiążąca dla państw członkowskich wdrażających prawo UE.
  - Do propozycji dołączono również dodatkowo protokół o usługach ogólnego pożytku gospodarczego.

Wydaje się jednak, że sam proces stanie się bardziej otwarty dla społeczeństwa obywatelskiego, a kwestia protokołu społecznego, wspomniana przez niektórych przywódców europejskich wydaje się tracić znaczenie. Poza tym należy zauważyć, że „wolna i niezakłócona konkurencja” nie powinna sama w sobie być celem Unii Europejskiej, a jedynie środkiem do osiągnięcia celów.

- Pierwszy szkic „planu traktatu reformującego” został przedstawiony 23 lipca. Należy zauważyć, że jest to traktat poprawkowy, a nie jak postulowano poprzednio kompilacja dotychczasowych traktatów.
http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?id=1317&lang=en&mode=g
 Szczegółowe informacje dostępne na stronie IGC:
http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?id=1297&lang=en.

EAPN

- W lutym EAPN opracowała zestaw narzędzi do wspierania zaangażowania sieci krajowych w organizację 50. rocznicy, zawierający informacje praktyczne, ewentualne argumenty i linki do głównych dokumentów.
- Zestaw znajduje się na stronie:
http://www.eapn.org/code/en/news_detail.asp?pk_id_content=2400 (po angielsku) i
http://www.eapn.org/code/fr/news_detail.asp?pk_id_content=2401 (po francusku).
- W marcu EAPN opublikowała biuletyn informacyjny, informujący członków o obecnym stanie rzeczy w negocjacjach konstytucyjnych i w głównych wyzwaniach socjalnej Europy. Biuletyn omówiono podczas spotkania Exco w Bari i uzgodniono sposób dalszego działania (30-31 marca).
- 31 maja, przed czerwcowym posiedzeniem Rady, EAPN rozesała listy do głów państw i rządów, wzywające do zagwarantowania podjęcia kroków w kierunku bardziej socjalnej Unii Europejskiej i większej bezpośredniości demokracji, utrzymania Karty Praw Podstawowych i rozważenia pomysłu protokołu społecznego.
http://www.eapn.org/code/en/publ_detail.asp?pk_id_content=2698
- Po publikacji mandatu międzyrządowego EAPN rozesała informację prasową, chwającą równowagę pomiędzy celami wolnego i społecznego rynku oraz innymi pozytywnymi elementami dotyczącymi Europy Socjalnej. EAPN wezwała przywódców politycznych UE do zapewnienia polityce społecznej należnego jej miejsca wśród najważniejszych punktów programu nadchodzących negocjacji.
http://www.eapn.org/code/en/news_detail.asp?pk_id_content=2755
- EAPN wraz z Platformą Społeczną i CSCG będzie monitorować rozwój IGC pod powyższymi względami.

Do dzieła!!!

W zależności od rozwoju IGC, który będzie pod stałą obserwacją sekretariatu, członkowie będą informowani o ewentualnych działaniach.

6.5 PRZEJRZYŚĆ I DEMOKRACJA BEZPOŚREDNIA W ORGANIZACJACH POZARZĄDOWYCH

Podstawowe informacje

Debata na temat przejrzystości w procesie podejmowania decyzji w UE w ostatniej dekadzie przybrała na sile za sprawą pytań dotyczących decyzji w sprawie procedur odpowiedzialności w UE i w wyniku wypracowania bardziej demokratycznego sposobu zarządzania polityką UE. W ramach tej debaty padło wiele pytań dotyczących reprezentatywności w organizacjach pozarządowych. W ramach tej inicjatywy dotychczas podjęto następujące działania:

- Reguły dotyczące dostępu do niepublikowanych dokumentów UE;
- Kodeks postępowania dotyczący współpracy instytucji UE z ludnością;
- Definicja minimalnych standardów w związku z procedurami konsultacji przeprowadzanych przez Komisję.

W maju 2006 r. jako kontynuacja dotychczasowej pracy Komisji powstała Zielona Karta Przejrzystości, obejmująca trzy obszary: przejrzystość lobbystów (organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw i innych), zastosowanie minimalnych standardów konsultacji społecznej opracowanych przez Komisję oraz przejrzystość odbiorców funduszy unijnych. Organizacje pozarządowe atakowane są za rzekomy brak przejrzystości. Odpowiedź EAPN na Zieloną Kartę jest istotna, ponieważ pozwoli odnieść się do problemu i zaproponować sposoby zwiększenia przejrzystości lobbystów biznesowych i samej UE. EAPN wykona to zadanie we współpracy z Platformą Społeczną i CSCG.

Kolejnym działaniem jest stworzenie własnej opinii EESC na temat reprezentatywności europejskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego w dialogu publicznym. Opinia ta rodzi pytania o wspólną organizację NGO na szczeblu UE oraz wątpliwości dotyczące Grupy Kontaktowej Organizacji Pozarządowych z EESC.

Najnowsze wiadomości

21 marca 2007 r. została przedstawiona przez Komisję Europejską długo oczekiwana dobrowolna rejestracja lobbystów, w której od przyszłego roku będą brały udział zainteresowane grupy (konsultanci ds. publicznych, lobbyści korporacyjni oraz prawnicy organizacji pozarządowych oraz zespoły doradców). Rejestracja i podanie głównych obszarów działania będą dobrowolne, ale urzędnicy UE będą musieli uwzględnić ją podczas oceny reprezentatywności organizacji. Jeśli chodzi o finansowanie, organizacje pozarządowe będą musiały podawać udział funduszy z różnych źródeł w swoim budżecie. Rejestrację uzupełni kodeks postępowania wstępnie przygotowany przez Komisję podczas dyskusji z podmiotami zainteresowanymi.

Do końca wiosny 2007 r. komisja rozpocznie dyskusje podmiotów zainteresowanych na temat kodeksu postępowania. Rejestracja zostanie otwarta wiosną 2008 r. Po upływie pierwszego roku działania Komisja oceni system, w szczególności pod względem uczestnictwa. Jeśli okaże się niezadowolające rozważona zostanie obowiązkowa rejestracja i składanie raportów.

Komunikat Komisji na temat kontynuacji inicjatywy przejrzystości można znaleźć na stronie: http://ec.europa.eu/commission_barroso/kallas/doc/eti_communication_20070321_en.pdf

EAPN

- EAPN jest członkiem Platformy Społecznej (będącej częścią grupy kontaktowej Społeczeństwo Obywatelskie, międzysektorowego porozumienia NGO). Odpowiedzi platformy i grupy w konsultacji społecznej na temat inicjatywy przejrzystości można znaleźć na stronie: http://ec.europa.eu/comm/eti/contrib_7.htm.

CSCG opublikowało niedawno (w maju 2007 r.) sprawozdanie na temat kontynuacji komunikatu, a obecnie przygotowuje dokument dotyczący w szczególności proponowanej rejestracji: <http://act4europe.horus.be/module/FileLib/CSCG%20Briefing%20April%202007%20final.pdf>

Polski Komitet Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu.

W dniu 1 lutego 2007 roku w Warszawie powołano Polski Komitet Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu. Komitet działa przy Wspólnocie Roboczej Związków Organizacji Socjalnych (WRZOS). W jego skład oprócz WRZOS weszły zarówno duże związki organizacji socjalnych, takie jak np. Caritas, Federacja Polskich Banków Żywności, MONAR, Towarzystwo Pomocy im św. Brata Alberta, jak i mniejsze organizacje działające na poziomie lokalnym i regionalnym, w tym o znaczeniu międzynarodowym jak Stowarzyszenie ATD „Czwarty Świat”.

Celem Polskiego Komitetu Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu jest m.in. monitorowanie i recenzowanie działań zadań państwa w sferze walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz współkształtowanie polityki społecznej w tym zakresie na poziomie ogólnopolskim oraz europejskim. Pierwszą przewodniczącą Komitetu została pani Małgorzata Lelonkiewicz z Federacji Polskich Banków Żywności.

Zainteresowanych prosimy o kontakt z Sekretarzem Polskiego Komitetu EAPN - Kamila Płowiec - c/o WRZOS ul. Nowy Świat 49 00-042 Warszawa Tel. (022) 826 52 46 - e-mail: kamila.p@wrzos.org.pl